NĂM THỨ MƯỜI LĂM — SỐ THỨ 2971 MỖI SỐ : 0$04 NGÀY CHỦ NHẬT 13 FÉVRIER 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 6161

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc.	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở. .	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . . 0$80 le c/m
Contrat annuel [illegible]
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. . 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Một tấm gương kiên-nhẫn

Trước đây vô-tuyến điện có báo tin rằng một ông bác sĩ nước Pháp, tên là Belin, đã dụng công nghiên cứu, dùng phép truyền điện chiếu hình để đánh giây thép được nguyên hình chữ. Mới đây ông đã đem bộ máy ấy thí-nghiệm ở nước Tàu và ở nước Nhật, thì chính-phủ hai nước đều tỏ ý mừng-rỡ mà công-nhận rằng sẽ dùng bộ máy của ông. Ông có nói rằng ông đã dụng công nghiên-cứu hơn ba mươi năm mới chế ra được bộ máy ấy, ông lại phải thí-nghiệm, để sửa sang lại cho thật được hoàn toàn, lại mất hai mươi năm nữa, thế là trước sau cộng cả mất hơn năm mươi năm.

Người các nước văn-minh, tài đã cao, học đã rộng, trí thức đã mở mang, mà cái đức kiên nhẫn, cái công khảo cứu, thật cũng lại hơn người nhiều lắm. Đã bắt đầu làm việc gì, thì bao nhiêu tinh thần khí lực, dùng cả vào đó, không kể gì thì giờ, không quản gì khó nhọc, chăm chăm chúi chúi, cầu cho đạt được mục-đích mới thôi. Ấy nhờ vì thế mà vào khoảng mấy mươi năm nay, phát minh ra được bao nhiêu sự u-bí của tạo-hóa, và bao nhiêu sự mới sự lạ xuất hiện ở trước con mắt người, trước đã thu được lợi quyền và thêm được vinh-dự cho nước, sau lại thêm được mối hạnh phúc và giúp được sự tiến-hóa cho loài người. Cái bộ máy đánh giây thép của ông Belin mới chế ra, cũng là một sự phát-minh và một thứ chế tạo ở trong những sự phát-minh, và những thứ chế tạo khác mà ta đã thấy từ khi bắt đầu sang thế kỷ thứ hai mươi này. Phàm những nhà phát minh cùng những nhà chế tạo, đã làm nên công việc to lớn, danh tiếng lừng lẫy trong hoàn cầu, thì tất phải dụng công-phu, phí thì-giờ, không phải riêng một nhà chế-tạo bộ máy này như thế. Nhưng ký giả nhân cái việc ông Belin này, lại càng sinh lòng kính phục cái đức kiên nhẫn của người các nước văn minh, và muốn đem một việc hiện thời, treo làm tấm gương sáng cho người mình soi chung.

Người mình cũng có thông minh, có xảo tứ, không đến nỗi ngu dốt vụng về cho lắm, chỉ vì lười dùng trí khôn, lại tính hay nóng nảy, phàm xếp đặt công việc, chỉ lo tính đến hàng tháng hàng năm, chưa tạo nhân đã mong thấy kết quả, thấy việc lâu thành thì đã sốt ruột, gặp có trở lực thì đã sờn lòng. Vì thế có nước đã mấy nghìn năm, mà về đường học vấn, thì ít thấy có người phát minh được tư-tưởng gì mới, lý-thuyết gì mới, chỉ cam phận làm nô-lệ người xưa. Về đường chế-tạo và kỹ-xảo, thì người xưa đã chế ra được cái gì, người sau lại theo thế mà làm, ít thấy người có tư-tưởng và năng-lực, tìm cách sửa đổi lại, cho đẹp hơn và tiện hơn; cái gì của mình không có, thì đã sẵn có của người, chỉ biết đua nhau bỏ tiền đi mua, chớ cũng ít người chịu tìm cách chế ra, để cung cái số nhu dụng của người trong nước. Suy ra đến nghề nông nghề thương, cho đến trăm nghề nghìn nghiệp, phần nhiều vẫn xưa sao nay vậy, chẳng thấy tiến bộ được là bao. Tuy vào khoảng mươi mười lăm năm nay, vận hội mở mang, học pháp đổi mới, thực-nghiệp chấn-hưng, cái phong-trào cải-lương tràn trải cũng đã rộng, ở trong nước cũng đã thấy nhiều điều cải quan. Mà xét ra cho kỹ, thì cái tính lười dùng trí khôn và cái tính nóng-nảy, cũng vẫn trừ bỏ chưa hết. Nói về việc học, cũng có người lĩnh được bằng nọ, có người lĩnh được bằng kia, trình-độ học cũng một ngày một cao, mà cũng chưa thấy ai phát minh được cái lý thuyết gì mới lạ, để làm vẻ vang cho học giới nước nhà. Nói về đường thực-nghiệp, nghề cũ sửa sang tô điểm đã lạm gọi là tinh xảo, đã thu được mối lợi to, nghề mới mới chế ra, tuy chưa được tốt đẹp tiện lợi lắm, nhưng cũng đủ cho người trong nước dùng, thì quanh đi quẩn lại, cũng chỉ được giăm bảy thứ; nghề thương thì mới được một số rất ít biết cách hợp cổ doanh sinh, gây dựng ra công cuộc to lớn, giao dịch với xứ nọ xứ kia, còn thì bề ngoài tuy cũng có rực-rỡ phô trương, mà thực thì cũng chỉ là lối buôn chín bán mười, mua đầu chợ bán cuối chợ như trước. Suy ra trăm nghề nghìn nghiệp, phần nhiều noi theo lối cũ, hay là bắt chước của người, ít thấy cái gì là đặc sản của người mình cả. Thế chẳng phải là tại người mình lười dùng trí-khôn, lại tính hay nóng nảy mà thành ra cái kết quả xấu ấy ư?

Ôi! ở cái thế kỷ hai mươi này, không những đánh nhau bằng gươm, bằng súng, mà cốt đánh nhau bằng trí bằng gan, người các nước văn minh, học đã rộng, tài đã cao, trí lại hay nghĩ, lòng lại bền, gặp việc gì chưa ai làm, thì dẫu khó khăn đến đâu, cũng đua nhau mà làm, mười năm không xong, thì hai, ba mươi năm, người trước làm không xong, thì người sau nối, làm thế nào cũng có kết quả mới thôi. Người mình thì cứ thủ phận an thường, gặp sao hay vậy, cái gì đã sẵn có, thì cứ thế mà dùng, chỉ vì sự tốn nhiều công phu, nhiều thì giờ, cho nên dù biết việc nên làm, mà cũng không mấy người có nghị-lực và có can đảm, tự mình dụng công suy nghĩ rồi hạ thủ mà làm. Ở các nước văn minh, nhờ người trong nước hay suy nghĩ và biết kiên nhẫn, cho nên việc lạ việc mới thường thấy xuất hiện, chẳng năm nào giống năm nào, trình độ văn minh, còn chưa biết đến đâu là cùng cực, cái bộ máy đánh giây thép của ông Belin mới chế ra đó, cũng chỉ là một việc mới lạ ở trong bao nhiêu việc mới lạ ở cái thế kỷ thứ hai mươi này mà thôi vậy, nào những người có học-thức, có trí-khí, có tư-tưởng ở xã-hội Việt—Nam ta, tưởng nên soi tấm gương ấy, mà rèn lấy cái tính kiên nhẫn, để mong giúp đỡ vào sự tiến hóa cho xã-hội Việt nam bây giờ và làm vẻ-vang cho dân tộc Việt-nam sau này nữa.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 10 Février 1927

Nước Pháp

Tại đảng liên-hiệp cộng hòa

Hội-đồng quản-trị của đảng liên hiệp cộng hòa, mà M. Louis Marin, tổng-trưởng bộ Trợ-cấp là chánh hội-đồng, đã ưng chuẩn một khoản công bố rằng nếu chánh-phủ tán thành cho một cái thể-lệ bầu-cử, khiến cho các chánh-đảng không được một số đại biểu phải chăng tại nghị-viện, thì thực là hại cái cuộc liên hiệp quốc dân.

Hội đồng lại ưng chuẩn một khoản phản kháng việc gia hạn thư-toán nghị-viện, phản kháng việc ưng chuẩn các giao-ước Londres và Washington, biểu đồng tình về việc để trú binh ở hạt Rhénanie cho đến khi yêu cầu được các khoản bảo chứng cốt-yếu.

Việc điều đình về đất Tanger

M. Briand đã tiếp các đại biểu Tây-ban-nha đến Paris để điều đình về việc đất Tanger, ngài có nói ngài mong rằng các đại biểu sẽ điều đình được một bản giao-ước hợp với các hòa ước hiện đã có.

Kỷ niệm nhà hóa học Marcelin Berthelot

Trong tháng octobre năm nay sẽ làm lễ bách chu niên ông Marcelin Berthelot, liệt-quốc sẽ [illegible] kỷ-niệm. Hội-đồng xếp đặt việc ấy định lập một viện hóa học để cho các nhà hóa học của tất cả các nước có thể dự vào các công cuộc ích lợi để dương cái thanh danh của nhà có công lên với hóa học. Viện ấy sẽ thu thập các công việc của tất cả những người cố gắng cho hóa học được tiến bộ, và mở mang sự công dụng của hóa học.

Đã nhiều nước quyên tiền về việc ấy.

Nhật-bản đã quyên một số tiền lớn.

Tại nguyên lão nghị viện

M. Painlevé trình bày với ban của nguyên-lão nghị-viện coi việc binh gia, về cái chương-trình bảo-thủ các đường cương-giới. Phí tổn về việc ấy dự tính là bảy nghìn triệu.

Tại viện hàn-lâm

Hàn lâm viện đặt lễ đón công tước de la Force

Tại hội-đồng tòa nội-các

Tại hội-đồng tòa nội-các, M. Albert Sarraut đã bắt đầu trình bày về bản dự án cải-lương thể lệ bầu cử.

Tại hội-đồng quốc dân của đảng xã hội

Hội-đồng quốc dân của đảng xã-hội đến ngày 27 février này sẽ ấn định cái phương châm chánh sách đối việc bàn về cái thể lệ bầu cử tại nghị-viện nay mai.

Nước Anh

Cái chánh sách đối với Trung-hoa

Tại hạ nghị viện, M Lloyd George đã biểu đồng tình về lời của M. Baldwin tuyên cáo rằng chánh-phủ Anh quyết nghị trung lập đối với các phái đảng Trung hoa, M Lloyd George có nói ông sẵn lòng tán thành cái chánh sách hòa-bình của M. Chamberlain.

Tòa nội-các quyết nghị gửi một bức thư đến bộ thư ký hội Vạn-quốc trình bày về cái chánh-sách ở Trung-hoa, để bộ ấy được rõ mọi lẽ, chứ không định xin đại hội-đồng hội Vạn-quốc đứng trọng tài về việc phân-tranh ngày nay.

Cái chánh sách đối với nước Nga

M. Churchill có tuyên bố rằng chánh-phủ Anh không có ý thay đổi cái chánh sách đối với chánh-phủ Xô-viết nước Nga, nhưng nếu việc cổ võ của đảng cộng sản kịch liệt lên, thì quốc-dân sẽ rõ cái nguy-cơ thế nào.

Nước Đức

Cuộc điều đình với Ba lan

Cuộc điều đình với Ba-lan về việc kinh tế đã đình chỉ. Tin ấy làm cho ở miền Silésie rất là náo động, vì nhân dân ở miền ấy dùng nhiều nhất là sản vật của Ba-lan.

Các đường hỏa xa

Về số tiền dự tính để chi vào đường hỏa xa trong năm 1926, đã tiêu hết 185 triệu marks; trước năm 1928, sẽ tiêu 69 triệu; ngoại giả lại đặt làm một số xe đáng giá 65 triệu; sẽ tiêu [illegible]0 triệu về việc đặt máy điện ở đường hỏa-xa.

Thụy sĩ

Hội Vạn quốc

Nước Nga từ chối không dự cuộc hội nghị hội Vạn quốc xét việc đặt một hội đồng quốc tế về việc cứu trợ.

Nước Bỉ

Một cuộc hội-nghị quốc-tế

Tại Bruxelles, hội liên hiệp của các nước bị áp chế ở đông phương đã khai nghị cuộc hội nghị quốc tế, mục đích là để chống lại cái chủ nghĩa đế quốc và cái thói áp-chế thuộc địa.

Nhật-bản

Cái chánh sách đối với Trung-hoa

Ở Nga có tin rằng nước Nga vẫn muốn thân thiện với nước Nhật về cái chánh sách đối với Trung-hoa, nên rất tin cậy về mọi lời của Nhật tuyên cáo rằng không có can thiệp vào việc nội chính của Trung-hoa; xem cái thái độ của nước Nga về việc ấy thì rõ nếu nước Nhật ưng các khoản của Nga xin, thì Nhật với Nga có thể thân thiện với nhau được về mọi việc ở bắc bộ Mãn-châu.

Mãn-châu

Việc buôn bán

Theo như lệnh của chính điếm ở Londres, thì một nhà máy Anh chế thịt đóng hộp, là một hiệu buôn các vật Mông-cổ nhiều nhất ở Cáp-nhĩ-tân từ năm 1912 đến giờ, mỗi năm buôn tới 200.000 con cừu, đã đóng cửa hiệu. Vì các thứ thuế mới đặt ra làm cho việc buôn của hiệu ấy thành ra lỗ.

A. R. I. P.

Le PARFUM des HUMANITÉS
(SỬ-KÝ THANH-HOA)
Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0$30 thứ 2$00
và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Có một nhà phú-gia sinh được 3 người con giai, A, B, C. Bố, mẹ có, nên con mới có, người con trưởng A tự lúc vị-thành-đinh đến bây giờ [illegible]0 tuổi, mua riêng được 5 mẫu ruộng, văn-tự viết tên mình, nay nhà phú-gia phân gia tài cho các con, thì số ruộng 5 mẫu ấy có phải của tên A sở hữu, hay phải đem chia đều cho em là B, C nữa, xin quí-báo chỉ giúp cho, tôi cảm ơn vạn bội.

LỜI ĐÁP. — Nếu người con trưởng ấy đã được cha mẹ cho phép đi ở riêng và đã tự làm ra mà tậu được 5 mẫu ruộng ấy thì là của riêng mình không phải kể vào cái phần của cha chia cho các con.

Ph. h-L.

Các tin lạ trong thế-giới

Mấy lời đoán định của ông Thomas Edison về một thành phố tương lai

Một viên biên tập báo *Forum Magazine* ở Newyork có hỏi ông Thomas Edison cứ như ý ông thì một thành-phố tương-lai sẽ ra thế nào.

Ông Thomas Edison có nói: cứ như ý ông thì một thành phố tương lai sẽ có các phố riêng cho xe hỏa chạy, và phố riêng cho người đi. Người đội xếp đứng canh trông cho xe cộ đi lại, sau này sẽ thay bằng một cái máy, do một viên kỹ sư cầm máy.

Nóc các tòa nhà chọc giời, bây giờ không được việc gì, sau này sẽ dùng làm nơi đỗ xe đạp bay, vì sau này xe đạp bay thông dụng lắm.

Ông Edison lại nói trong một thế kỷ nữa, nhờ về số máy móc nhiều lên, thì nhân dân không phải đóng mấy đồng thuế nữa, mà lúc bây giờ cũng không có người phạm ác tội nữa.

Cái vấn đề quan hệ sau này, là làm làm sao cho đỡ tốn thì giờ, các việc cạnh tranh chính-trị sau này, là quay cả vào cái mục đích ấy, nhưng cái phương pháp tất phải nhờ về khoa học, chứ các bài diễn thuyết của các nhà chánh-trị lắm khi không ích gì về đường thực-tế cả.

Ông Edison lại đoán rằng trong một thành phố tương lai, tất là huyên náo hơn bây giờ nhiều lắm. Nhưng lúc bây giờ người ta sẽ thành ra điếc, nhược bằng không điếc, thì cái tai cũng sẽ thành quen sự huyên náo, mà không lấy làm khó chịu nữa.

Nghề làm vàng mã ở nước Tàu

Cái nghề làm vàng mã ở nước Tàu, hiện nay hãy còn thịnh lắm. Biết bao nhiêu đàn-bà con gái ở Tích-giang và Khánh-dương làm nghề ấy rất là phát đạt. Họ theo kiểu các đĩnh bạc cổ-thời, dùng giấy chăng thiếc mà làm, trông y như thật, mỗi thoi dài từ 3 đến 7 hay 10 phân tây, trong thì rỗng không. Vàng ấy dùng để cúng quỉ-thần và tổ tiên, rồi đốt ra thành tro.

Tại Shaoshing có tới 700 cửa hàng làm nghề ấy; số thiếc giát vào giấy bạc cũng phải tới 30 hiệu làm mới cung đủ. Những hàng bán chạy, đồng niên xuất nhập tới 40 vạn đồng. Về năm 1925, tổng cộng số bạc mã làm ra, trị-giá tới 7.500.000 đồng. Xem như vậy, mỗi năm ở bên Tàu, biết bao nhiêu là của thật đốt ra tro, thật khá tiếc!

Ở nước Nam ta, tuy rằng số vàng mã không tiêu-thụ nhiều bằng người Tàu, nhưng cái số tiền dùng vào việc ấy tất cũng to lắm.

Dân số ở New York

Cứ theo một biểu tổng kê thì trong năm khu chính ở miền giữa thành New york, là Manhattan, Bronx, Queens, Brooklyn, và Richmond, dân-số có tới 6 triệu người. Diện tích ở thành New york là 5.125 hectares, dân số tổng cộng là 8 triệu. Một phần ba là người các nước đi cư đến đấy.

Số người Hébreux đông nhất, cộng được 516.000 người. Rồi đến người Anh có 525.000 người, người Ý có [illegible] người; người Đức có 250.000 người; người Mọi đen có 150.000 người; người Trung-hoa có 145.000 người v. v.

Bọn kiều dân ấy làm đủ các nghề. Người ta tính ra có 10 000 người làm nghề diễn kịch; 8 000 người hội họa hoặc điêu khắc; 14.800 người làm nghề ngân hàng; 19.000 thợ cạo; 50.000 người tài xế; 11.500 quan tòa hoặc thầy kiện-11 700 viên canh sát; 10.000 người bồi cà-phê; 10.000 ông thầy thuốc; 15.000 nhà âm nhạc; 1.9.000 nhà buôn bán; 33.000 viên giáo sư; 4.000 giáo sĩ; 80.000 người đánh máy chữ v. v.

Các báo lớn phần nhiều chính điếm ở New-york. Số người biên tập các báo và phát hành các báo có 6 000 người, và số thợ xếp chữ cộng là 40 000 người.

Số tiền giấy dùng để in các báo trong khu Manhattan mỗi năm có đến 200 triệu dollars.

Trong năm 1925 số tiền hàng buôn bán ở ngân thị New York cộng là 214 triệu dollars.

Việc Trung-họa

Ngày 10 Février 1927

Hội-đồng thành phố Thượng-hải

Các đại biểu nhân dân Trung-hoa ở Thượng-hải định không nhận ba ghế tại hội đồng thành phố của tô-giới quốc tế, và yêu cầu được chín ghế như nhà dân ngoại quốc.

Chiến sự ở Chiết-giang

Ở Hán khẩu có tin đến Bắc-kinh nói rằng quân lính ở Nghi-xương đến, đều nói Nam quân thất bại ở Chiết-giang; xem ở phía bắc có chở nhiều người bị thương về, thì biết rằng trên đường cương giới hai tỉnh Hồ-bắc, và Hà-nam có đánh nhau to.

Nghe đâu ở các nơi chánh trị Quảng-châu ở Hán-khẩu có việc khó khăn.

Hiện [illegible] quân đội của Tôn-truyền-Phương trong tỉnh Chiết-giang đã đánh cho Nam quân phải lui, nhưng trung-quân thì phải có liên-quân cứu viện.

Trương-tác-Lâm hạ lệnh cho các tướng cố sức lấy lại Vũ xương, và Hán-khẩu, để phá bản [illegible] Quảng-châu.

Việc quan thuế

Sir Francis Aglen, chánh giám đốc quan thuế cứ giữ chức, nói rằng hễ Trung-hoa chưa tính toán xong mọi khoản với ngoại quốc, thì chánh phủ Trung-hoa không thể cách chức được.

Chức tổng thống

Trương-tác-Lâm tuyên bố rằng tin ở Nhật đồn rằng Trương ứng cử tổng thống là tin đồn sai.

Chánh-phủ Quảng-châu với Nhật-bản

Ở Đông-kinh có tin rằng Ngô-thiết-Thành là một yếu nhân trong quốc dân-đảng đã hội-kiến với M. Shidehara, thượng-thư bộ ngoại-giao; ông có nói chuyện với các báo rằng Nhật-bản biết rõ chánh-phủ Quảng-châu tất sẽ giúp cho chính-phủ Quảng-châu một cách đích-thực. Không ngờ rằng sau việc bài Anh sẽ xảy ra việc bài Nhật, việc ấy chánh phủ Quảng-châu có thể đảm-bảo được. Chánh-phủ Quảng-châu muốn hiệp tác với Nhật-bản, theo các phương sách hợp chính-thức; Nay mai đại-biểu Quảng-châu sẽ tới Đông-kinh.

A.R.I.P.

Tình thế Đường-kế-Nghiêu

Có tin rằng Đường-kế-Nghiêu đã điều đình với các tướng tá khởi nghịch, và đã ưng cho các tướng ấy tham dự vào quyền-chánh. Các đội quân khởi nghịch đã về trại, và tình thế đã yên ổn. Như vậy thì cái thanh thế của Đường có giảm đi đôi chút, nhưng tình thế của Đường lại vững được ít ngày.

(Dịch báo Tây)

VIỆC HANOI

Les bureaux de la Direction, de l'Administration et de la Rédaction du T.B.T.V. et du Học báo sont transférés Jules Ferry n° 66bis et 68. Entrée de la Rédaction n° 39 rue Lamblot.

● Sở báo T.B.T.V. và Học báo mới dọn sang phố hàng Trống số 68. Tòa soạn có cửa riêng vào đàng phố Nhà thờ, số 39.

Thời-tiết

7 giờ	16 độ
15 giờ	16 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	12	80
nhì,	12	20
ba, —	11	20
Thóc hạng nhất, —	7	40
Bắp ngô —	7	71

Giá bạc. Kể từ ngày 12 Février 1927, giá bạc ở kho Nhà nước định là 13 f, 80.

Thời giá quốc trái:

Ngày 8 Février 1927

8 %	hoàn dần		69 f.30
8 ½ %	hoàn dần		83 f.70
4 %	vĩnh viễn	1917	55 f.25
4 %	»	1918	54 f.15
5 %	»	1920	70 f 55
5 %	hoàn dần	1920	89 00
4 %		1925	86 f.25

Ngày 11 Février 1927

5 %	vĩnh-viễn	55 f.00
5 %	1915-1916	65 f.50

Tin thư. — Tàu *Azay le Rideau* mang thư sang Pháp trừ các vật có khai giá không kể, đến ngày 20 février hồi 7 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 19 février.

Tin đường sá. — Những người đi ô-tô lên Hòa bình, Chợ-bờ và Suyt (Suối-rút) nên biết rằng các bến đò trong mùa mưa này nguy hiểm lắm, vì những chỗ ấy là đất thó cả. Vậy trước khi lên xuống hãy xem đường cho cẩn thận và bảo phu phá dải phên này xuống đường cho khỏi trơn. Sau nữa phải phòng chẹm bánh xe nữa phòng sự tuột chẳng.

Hội-đồng bảo hộ. — Hội-đồng bảo hộ đã họp tại phủ Thống-sứ sáng hôm nay hồi 9 giờ do quan Thống-sứ Robin chủ tọa.

Trong ngạch cai-trị. — Quan cai trị hạng nhất Bride về nghỉ tại Pháp nghe nói sẽ xuống tàu trở sang Đông-dương cùng với quan Toàn-quyền Varenne. Có lẽ ông lại nhận chức Giám-đốc các việc chính-trị và hành chính như trước, thay chân quan cai-trị Graffeuil lên quyền Thống-sứ thay quan Thống-sứ Robin.

Quyển thứ sáu
TRUYỆN
Ba người Ngự-lâm pháo-thủ
ĐÃ XUẤT BẢN RỒI
Giá: 0$05

Quan Đốc-tơ Bi-co-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, [illegible], các bệnh lậu, giang-mai, đau mắt, các chứng [illegible].
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gia, số nhà 33, Hanoi, Giây nói 314.
Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người ốm, người [illegible] đến nằm, ai cần lại hỏi. 442

Các khoản tiền của Đông-dương phải cung-cấp nước Pháp. — Điều 30 luật tài chính đăng ở *Quan-báo* nước Pháp ngày 19 décembre có định khoản tiền của Đông-dương phải cung cấp nước Pháp như sau này:

Khoản chi-phí về binh-gia bên Pháp: 32 300 000 quan.

Khoản chi phí về phái-sở tại thuộc-địa: 700 000 quan.

Khoản chi phí về trường Thuộc-địa bên Pháp: 225 000 quan.

Khoản chi phí về Thuộc-địa tổng-cục: 880.000 quan.

Khoản chi phí về Canh-nông viện của thuộc địa: 213.600 quan.

Khoản chi phí ngạch thanh tra thuộc-địa: 240.000 quan.

Khoản chi phí về thượng-hội-đồng thuộc-địa: 20.000 quan.

Các ông hội-viên bồi thẩm tại Tòa-án Đại-hình. — Tại phủ Thống-sứ vừa mới họp hội-đồng do quan Thống-sứ chủ tọa để làm sổ lấy hai mươi nhà thân-hào Annam dự vào hội-đồng tòa án Đại-hình làm hội-viên bồi-thẩm trong năm 1927.

Sổ hai mươi ông cử vào chân ấy là: MM. Phạm-ngọc-Ái nguyên nghị-viên, buôn bán ở Phủ-lạng-thương, Nguyễn-thế-Kam bán hàng thêu ở Bắc-ninh, Nguyễn-văn-Vĩnh chủ nhiệm báo Trung Bắc Tân Văn Hanoi, ở Hà-đông, Lê bá-Tứ nguyên nghị-viên ở Hải-dương, Phan-[illegible]-Tạo chủ rượu ở Phủ-lý, Đỗ-văn-Bính tri-châu Lộc-bình ở Lạng-sơn, Hà-duy-Thăng ủy-viên của Hội-đồng thành-phố Nam-định, Đỗ-văn-Bằng phó quản khố đỏ hưu-trí ở Ninh-bình, Phạm-huy-Lục chủ bút báo Trung Bắc Tân Văn Hanoi ở Phú thọ, Nguyễn-huy-Oanh đại-biểu ti rượu ở Thái-bình, Nguyễn-văn-Đào tri-phủ Vĩnh-tường ở Vĩnh-yên, Nguyễn-hữu-Tự thầu khoán ở Vĩnh-yên, Nguyễn-hữu-Thu tức Sen chủ tàu ở Haiphong, Nguyễn-văn-Tấn làm kỹ-nghệ ở Haiphong, Ng-văn Luận quản-lý báo Trung Bắc Tân Văn ở Hanoi, Sơn-xuân-Hoan quản-lý hiệu Quảng-hưng-long ở Hanoi, Lê văn-Phúc, hội-viên thành-phố Hanoi, Đào-văn-Sử tham-biện công-ty Hỏa xa Vân-nam, Nguyễn văn-Quí đại-biểu nhân-dân Hanoi, Vũ-văn An, hội-viên thành-phố Hanoi.

Hội-đồng lại làm một sổ mười ông để phòng khi bổ khuyết cho sổ trên là: MM Nguyễn-bá-Chính quản-lý Trung hòa nhật-báo ở Bắc-ninh, Vương-vĩnh-Tuy làm kỹ-nghệ ở Hà-đông, Vũ-đức-Phượng tri-châu Đồng-đăng ở Lạng-sơn, Nguyễn-văn-Thịnh đại biểu công-ty Bình-thái ở Nam-định, Lê-quảng-Long kỹ nghệ ở Hanoi, Nguyễn-Thành tham-biện công-ti xe-lửa Vân-nam, Mai-du-Lân quản-lý Thực-nghiệp Dân-báo, Nguyễn-quang-Quỳnh gia chủ, Ng-huy Hợi thương-mại, Nguyễn-văn-Đạt thương-mại, đại-biểu nhân-dân.

Báo *France Indochine* nhân đăng sổ ấy có nói rằng trong sổ toàn những thân-hào biết tiếng Pháp có thể nghe hiểu những lời tranh biện được thì bất tất phải thông ngôn những lời quan tòa ra tiếng Nam cho các ông hội-viên nghe, như thế các phiên tòa không phải kéo dài ra nữa. Nguyên trong chỉ-dụ tổ-chức các tòa án Đại-hình ở Đông-dương có nói rằng những thân-hào lấy làm hội-viên bồi thẩm nên kén những người biết tiếng Pháp, nhưng không rõ làm sao đến nay cái lệ ấy mới thấy thi hành. Trong báo này bản-quán đã từng bình phẩm về việc ấy.

Hai cái sổ trên kia xem ra phần nhiều có thể hiểu tiếng Pháp thật, song nói rằng toàn là người biết chữ Pháp, nghe hiểu được cả những lời tranh luận ở Tòa án thì ta không dám chắc. Nếu tòa cứ chắc là hiểu được hết mà không dùng thông ngôn nữa thì có khi cũng rầy.

MUỐN MUA: 1° Phiếu Quốc-Trái Đông-pháp trả giá rất cao.
2° Các thứ quốc trái khác cũng mua cả.
HOÀNG-XUÂN-LAN
53 bis, Henri d'Orléans, Hanoi.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI
Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux ».
Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.
Bán tại hiệu bào-chế:
CHASSAGNE
60, Rue Paul Bert, Hanoi

TRUNG BẮC HỌC HIỆU
Hiệu-trưởng: PHẠM HUY-LỤC
22 Phố Nhà thờ (Rue G. Lamblot) Máy-nói số 150

Là trường tư của báo Trung-Bắc mở ra, có đủ các lớp nền Sơ-học kiêm-bị như của Nhà-nước. Chương-trình và qui-tắc theo như trường Nhà-nước, nhưng chú-trọng nhất và sự giáo-dục cùng việc dạy Pháp-văn và Quốc-văn.
Tiền học lấy đắt là vì mỗi thầy chỉ dạy độ ba chục học-trò là cùng để có thể chăm riêng từng người được.
Buổi tối lại có lớp chuyên dạy chữ Pháp để luyện tập học-trò thi vào các trường Cao-đẳng tiểu học hoặc thi vào các công sở Nhà nước.
Thầy học đều là những người đã dạy ở các trường Nhà-nước lấy ra cả.
Cho được thỏa lòng những nhà ở các tỉnh có con em muốn cho trọ học tại Hanoi, thì Học-hiệu định nay mai sẽ mở ra một ký-túc-xá có chỗ ăn, chỗ ngủ, chỗ chơi cho học-trò, rất lịch-sự và hợp-thức, không phải từ chối như là từ khi mới mở trường đến nay nữa, nhưng số học-trò có được kha khá thì mới có thể mở được.
Nếu mở được một cái ký-túc-xá như thế thì rất là tiện cho các hàng quan chức hay thuyên chuyển, cùng là các nhà hào phú ở các nơi chưa có trường kiêm bị, hoặc là vì lẽ gì khác mà không muốn cho học ở trường tỉnh mình
Các nhà ở xa, ai muốn hỏi điều gì xin cứ viết giấy cho hiệu-trưởng, ở số 22, phố Nhà-thờ và xin đính theo một cái timbre để trả lời.

Hội chợ Hanoi và Hội-chợ Saigon. — Ngày hôm qua Hội-đồng thương mại đã họp lúc 10 giờ rưỡi sáng M. Perroud là hội-trưởng có trình hội-đồng về vấn-đề mở hội-chợ Saigon và những lời ông đã thương thuyết với quan nguyên Thống-đốc Nam-kỳ Le Fol và quan Thống-đốc mới Blanchard de la Brosse.

Ngày 7 février vừa rồi, quan Thống-đốc Nam-kỳ đã ký nghị-định mở một Hội chợ tại Saigon và có giao cho một hội-đồng tổ chức. Hội-đồng thương mại Hanoi đều ưng thuận mở Hội-chợ tại Saigon nhưng Nam-kỳ phải công nhận cái lệ cứ mỗi thành-phố mở hội-chợ một năm và kỳ Hội-chợ Hanoi sau này sẽ định vào ngày chủ nhật cuối tháng novembre 1928 Hội-đồng ưng thuận như thế cả duy có M. Lagisquet là không ưng thuận.

Sau khi bàn bạc rồi, hội-đồng định xin với quan Thống-sứ rằng việc tổ-chức cho xứ Bắc-kỳ dự cuộc Hội-chợ Saigon sẽ giao cho Hội-đồng tổ-chức Hội-chợ Hanoi bây giờ.

ĐÃ CÓ BÌNH SƠN LÃNH YẾN THỨ II

NGUYỄN-ĐỨC BẢO
Instituteur
POUR NOS
JEUNES ECOLIERS
Livre de lectures expliquées
COURS ÉLÉMENTAIRE — COURS MOYEN
Ouvrage adopté
Préface
de M. Imbert, Directeur de l'Ecole Normale d'Instituteurs à Hanoi
Prix: 0$50
(13e Gratis)
Vente en gros chez Tân-Dân Thư-Quán,
29, Rue du Coton, Hanoi.

BÌNH SƠN LÃNH YẾN THỨ II .. 0$06

Lớp học tối tại Trung Bắc học-hiệu. — Lớp học tối dạy chữ Pháp và toán học tại *Trung Bắc học hiệu* đến ngày 15 février này lại khai giảng như thường.

Việc trừ nợ vào tiền lương của các viên chức tòng sự với Nhà-nước. — Cái sổ tiền của các viên chức Annam tòng sự nhà nước mắc nợ với các tư gia xin trừ vào lương bổng của mình mỗi ngày một nhiều lắm, nhất là từ ngày có lệ bạn chủ sự giam nợ ở các dinh thuộc quyền thẩm phán của các tòa án Tây, các chủ nợ đòi khó lắm, nên thường phải xin trừ vào lương tháng. Quan Toàn quyền thấy cái tình trạng ấy, nên mới đây có thông tư cho các quan thủ hiến các xứ và các quan giám-đốc các sở xét xem các viên chức trây việc trả nợ ấy là bao nhiêu để tiện việc trừng phạt về đường hành chính. Nghe đâu là tại kho bạc mỗi tháng phải tính toán lôi thôi, công việc sinh nhiều thêm, cho nên mới trình quan Toàn-quyền về việc đó.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT
Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.
[illegible]

Ruộng bồ ở tỉnh Nam-định. — Việc đạc ruộng bồ bằng máy bay ở Bạch-long nay đã xong rồi, diện tích kể hàng mấy nghìn mẫu, xong ở Sĩ-lâm thì chưa xong là vì ở đấy lại rộng hơn Bạch-long kể gấp mười, bởi vậy nhà nước vẫn chưa có thể bán đấu giá được. Hiện nay mới đạc xong ở Bạch-long thì nhà-nước định cấp cho năm làng ở duyên hải mỗi làng bốn trăm mẫu, cộng là 2000 mẫu, còn thừa thì sẽ bán cả đấu giá, mà bán theo cách nào thì hiện nay ở phủ Thống-sứ còn đang trù tính để thảo điều lệ.

Bắc đẩu bội tinh của nhà binh. — Coi-dụ quan Giám-quốc ngày 21 décembre 1926 có thưởng Bắc đẩu bội tinh cho các quan binh và các hạ sĩ quan nhiều lắm. Trong số ấy ta có thấy tên mấy viên hạ sĩ quan người Nam được thưởng độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội tinh là:

MM Nguyễn-bá-Vi đội khố đỏ ở vệ thứ hai, Phạm-văn-Bính phó quản khố đỏ tại Đông-dương Nguyễn-văn-Chánh [illegible] Annam tại Nam-kỳ.

Một cái kiện lạ! — Ngày thứ sáu mới rồi, tòa Thượng-thẩm có xử mấy cái kiện về việc hộ, trong số những việc kiện ấy có một chuyện sau này:

Ông William de Rouzaud năm nay [illegible] nên bị túng bấn không có cái ăn, phải [illegible] con gái và con rể là ông bà La fontan de Goth tại Tòa án Haiphong để xin tòa bắt con mỗi tháng cấp cho 500 quan lấy tiền ăn.

Tòa án Haiphong ngày 17 mars 1926 xử việc ấy có bác cái đơn xin của ông de Rouzaud đi.

Nay việc ấy đến tòa Thượng-thẩm thì tòa bắt vợ chồng M. Lafontan de Goth kể ở bên này, thì phải liên-đới cấp cho quí thân-phụ và nhạc-phụ 300 quan và kể khi về ngụ tại quí-quốc thì phải cấp có 200 quan thôi. Còn như khoản ông de Rouzaud xin cấp tiền lui về những tháng trước thì tòa bác đi. Tiền cấp dưỡng ấy thì cứ mỗi tháng phải đưa vào đầu tháng.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!
Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:
1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*
2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*
3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*
Mỗi quyển . . . . . 0$15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10
Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI
5701

SÁCH MỚI XUẤT BẢN
LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0,12
Ai ở xa xin viết thư về cho
ông Bùi-xuân-Thành
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

Tại nha Học chính Bắc-kỳ. — Ông Lafferranderie chánh đốc học Bắc-kỳ đến ngày 3 mars này thì về Pháp nghỉ mấy tháng. Cứ như báo *Avenir du Tonkin* thì ông Bérit-Debat là chánh thanh tra sẽ lên quyền.

Giúp dân bị lụt Bắc-kỳ. — Bản quán tiếp được một cái măng-đa, tiền 1.185f.10 là của mấy nhà từ thiện Việt-Nam tòng binh ở tại 4e Compagnie, 135 Train-Auto Secteur Postal 609 xứ Syrie (4 viên đội, năm viên cai và 50 người lính); và một cái măng-đa, tiền 170 f 00 là của mấy nhà từ thiện Việt-Nam tòng binh 37e Compagnie, 12e Escadron, Train des Equipages Militaires Secteur Postal 84 Armée Française du Rhin góp nhau gửi về để quyên giúp anh em đồng-bào bị lụt, Số tiền 170 f 00 là do M. Trần-văn-Đạo, adjudant, đứng thu nhận chuyển đến bản-quán. Hai số tiền trên này cộng là 1 355f.10, bản quán đã lĩnh theo giá bạc 13f25 tất được 96$50 bản-quán sẽ chuyển giao đến hội-đồng cứu tế.

Cuộc đánh số giúp dân bị lụt. — Cuộc đánh số một triệu đồng lấy tiền giúp dân bị lụt Bắc-kỳ đáng lẽ đến 1er mars này rút số, nhưng xem chừng đến ngày ấy cũng chưa mở được, là vì hãy còn số chưa bán hết, nhất là những số gửi đi các tòa lãnh sự Pháp ở Á-đông. Hội đồng tổ chức nghe nói hãy còn non 8 vạn số, nhưng rồi cũng bán hết. Như vậy nay sẽ lại có nghị định hoãn cuộc mở số đến ngày khác.

Tòa án cai-trị. — Tòa án cai-trị đến ngày thứ tư 16 février hồi 8 giờ sáng, sẽ họp tại tòa Thượng-thẩm, do quan cố-vấn Préau chủ tọa.

Rượu ty bán trong vụ tết năm nay. — Báo *Indépendance Tonkinoise* có đăng rằng:

« Mọi năm các chủ rượu cứ đến vụ tết là phải dự bị sẵn cái số rượu bán, thì chẳng tăng gấp đôi thì cũng phải lấy thêm rất nhiều, có khi đã dự bị rồi mà đến tết cũng thiếu rượu bán lại phải lấy thêm nữa. Vậy mà số rượu bán ở trong mấy năm trung-châu không bị lụt cũng không tăng được là mấy. Bởi vậy trong tháng février này rượu đọng lại còn nhiều lắm..... »

Có lẽ vì rượu bán không chạy mà vừa đây phải tăng giá lên chăng?

Ngạch quan lại. — M. Phạm-kế-Khanh, tri-phủ Hòa-an (Cao-bằng), nay đổi về phủ Đa-phúc (Phúc-yên).

M. Lê-Tụng, thương-tá Ninh-bình, nay bổ đi tri-phủ Hòa-an.

M. Ng-thụy-Bính, tri-phủ Nho-quan, nay bổ đi thương-tá Ninh-bình;

M. Lê-L'âm, tri-phủ hạng nhì, tòng sự tại tòa nhì phủ Thống-sứ, nay bổ đi tri-phủ Nho quan.

M. Ng-hữu-Thụ, tri-phủ hạng nhì, phủ Đoan-hùng (Phú thọ), nay được thêm hạn nghỉ một tháng nữa, lĩnh nửa lương, kể từ ngày 5 février 1927.

Ngạch học chính. — MM. Cao-bá-Phác, tổng sư Trung hoàng trung châu Thanh sơn (Phú-thọ) Vũ-trọng-Quý, giáo-học thi sát hạng tám ở Phong-thổ (Lao-kay) và M. Ng-sĩ-Khiêm, tổng-sư trường Như-quỳnh, huyện Văn lâm (Hưng-yên) đều được từ chức.

Thăng thưởng. — Chiếu theo chỉ dụ quan Bộ binh thượng tư ngày 31 décembre 1926, M. Nguyễn-văn-Bính phó quản ở đại đội quân Đông-dương thứ 56 được thăng chánh quản.

Cái nạn moto. — Ngày 10 février hồi 11 giờ 15 một người đàn bà tên là Lê-thị-La 53 tuổi quán ở Gia lâm bị cái xe moto số 2767 đụng ngã ở đê Yên-phụ. Người ngồi xe moto ấy thấy vậy cứ phóng xe trốn mất. Người đàn bà bị nạn bị gãy ống chân bên phải, phải khiêng ngay vào nhà thương. Sở Cẩm còn đang xét, nhưng hình như người đi xe ấy là M. Ronfant Albert.

PHÒNG-THĂM-BỆNH
của quan
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương tá độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
[illegible]
KHÁM BỆNH: giá 2 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại đường Gia-long, 32,
Giây nói số 236

Điếc tai về đồng bóng. — Hà thành lắm cách kiếm ăn, tuy trăm người nghìn nghề, song theo thời đại bây giờ thì không có nghề gì đáng bỉ hơn là cái nghề buôn thánh bán thần mà lừa dối thiện nam tín nữ. Ở đường quan Thánh, phía dưới hàng bún trong nhà kia có một mụ xuân xanh sắp xỉ ngũ tuần, cũng giả danh đồng bóng, cứ ban ngày thì ngủ, đêm thì gõ cạp cả đêm từ chập tối đến sáng, hết nói lại cười, hết hát lại ca, giả những tiếng trẹ trẹ nào việc âm việc dương, thậm chí đến đập bàn đập ghế để làm dịp sênh, làm cho những lân bàng hàng xóm không ai là người chợp mắt được lấy nửa giờ, khi đêm đã khuya tới những tiếng ấy lại chen lẫn với tiếng xe đi đổi thùng lạch xạch ngoài đường, lại càng kinh động, vì những tiếng ấy chẳng khác chi những tiếng gà kêu chó sủa không ai nằm yên mà ngủ được. Vậy có ít lời này, mong rằng sẽ đến tai các viên chức đi tuần phòng trong phố răn bảo những quân vô liêm sỉ ấy đi, thì những nhà gần đấy cũng được nhờ vậy.

P. lai cảo.

Hội Việt-Nam bảo anh. — Đến ngày thứ ba 15 février này tức là ngày 14 tháng giêng ta hồi 5 giờ rưỡi chiều, hội Việt-Nam bảo anh sẽ họp đại-hội-đồng tại nhà hội Khai trí-tiến đức ở phố hàng Trống. Vậy xin kính mời các quí ông quí bà có chân hội hôm ấy lại bàn việc hội cho đông thì hội-đồng trị-sự chúng tôi cảm tạ vô cùng.

Việt-Nam-bảo-anh hội
Kính mời.

Người làm xe điện đánh nhau với hành-khách. — Vào hồi 6 giờ 15 chiều hôm qua, khi chuyến xe điện ở đường ngã tư Trung-hiền vừa chạy ra khỏi *ghi*, thì mấy người lính ở sở vé tuyến điện vừa ra, nhưng xe đã chạy mất một quãng, đến chỗ giếng Mứt thì mới nhảy lên được. Không hiểu hành khách với người làm xe điện cãi cọ nhau ra làm sao đến nỗi hai bên sinh ra ẩu đả, vạt tàu kéo xuống, người phát vé đánh nhau với hành khách, đôi bên cùng đau.

Cứ bình tĩnh mà nói, thì lắm người làm xe điện đối đãi với hành khách và nhất là nói người nhà quê thường tỏ ra một cách vô-lễ lắm.

Trường phố Amiral-Courbet. — Trường học phố Amiral-Courbet đến thứ hai 21 février 1927 sẽ mở, chỉ những trẻ con mà cha mẹ ở Hanoi thì mới được vào học.

Nạn ô-tô. — Ngày hôm qua hồi 10 giờ sáng, chiếc ô-tô số T-1620 do một người Tây cầm máy đụng phải một người đàn-bà tên là Phạm-thị-Nga 18 tuổi, buôn gạo, quán làng Thụy-khuê (Hà-đông) nhưng chỉ bị xây sát thôi.

Tại rạp
CINÉMA PALACE HANOI
Từ thứ tư 9 đến thứ ba 15 Février 1927
MON CURÉ CHEZ LES RICHES
Đại phim ảnh rất hay, 10 đoạn
Tích chuyện lạ thường, lắm cảnh vui lý-thú

Tại rạp
FAMILY - CINÉMA HANOI
Trong ba ngày ba tối
Từ thứ tư 9 đến thứ sáu 11 Février 1927
chiếu chuyện
THANH XÀ BẠCH XÀ
chọn bộ
Lắm cảnh tiên rất đẹp—nhiều cảnh biến hóa dị thường. Tích chuyện rất hay

ĐẾN GIẰM THÁNG GIÊNG
Kể từ hôm nay đến giằm tháng giêng ta qui-khách nào mua hàng được từ 5$00 trở lên bản-hiệu xin kính biếu một lọ nước hoa thượng hạng. Bản-hiệu lại mới nhận được 500 kiểu bí-tất bằng fil và tơ rất đẹp, vậy xin kính cáo.
V. DEMANGE Hanoi

SÁCH LUẬT
Quan phó Đinh-lương, A Dejean de la Bâtie, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:
1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . 3.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)
Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả
Bán tại bản-quán

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

LIVRE PREMIER

Paris étudié dans son atome

I

Parvulus

Paris a un enfant et la forêt a un oiseau ; l'oiseau s'appelle le moineau ; l'enfant s'appelle le gamin.

Accouplez ces deux idées qui contiennent, l'une toute la fournaise, l'autre toute l'aurore, choquez ces étincelles, Paris, l'enfante ; il en jaillit un petit être, *Homuncio*, dirait Plaute.

Ce petit être est joyeux, Il ne mange pas tous les jours et il va au spectacle, si bon lui semble, tous les soirs. Il n'a pas de chemise sur le corps, pas de souliers aux pieds, pas de toit sur la tête ; il est comme les mouches du ciel qui n'ont rien de tout cela. Il a ds sept à treize ans, vit par bandes, bat le pavé, loge en plein air, porte un vieux pantalon de son père qui lui descend plus bas que les talons, un vieux chapeau de quelque autre père qui lui descend plus bas que les oreilles, une seule bretelle en lisière jaune, court, guette, quête, perd le temps, culotte des pipes, jure comme un damné, hante le cabaret, connaît des voleurs, tutoie des filles, parle argot, chante des chansons obscènes, et n'a rien de mauvais dans le cœur. C'est qu'il a dans l'âme une perle, l'innocence, et les perles ne se dissolvent pas dans la boue. Tant que l'homme est enfant, Dieu veut qu'il soit innocent.

Si l'on demandait à l'énorme ville : Qu'est ce que c'est que cela ? Elle répondrait : C'est mon petit.

II

Quelques-uns de ses signes particuliers

Le gamin de Paris, c'est le nain de la géante.

N'exagérons point, ce chérubin du ruisseau a quelquefois une chemise, mais alors il n'en a qu'une ; il a quelquefois des souliers, mais alors ils n'ont point de semelles ; il a quelquefois un logis, et il l'aime, car il y trouve sa mère ; mais il préfère la rue, parce qu'il y trouve la liberté, Il a ses jeux à lui, ses malices à lui dont la haine des bourgeois fait le fond ; ses métaphores a lui ; être mort, cela s'appelle *manger des pissenlits par la racine* ; ses métiers à lui, amener des fiacres, baisser les marchepieds des voitures, établir des péages d'un côté de la rue à l'autre dans les grosses pluies, ce qu'il appelle faire *des ponts des arts*, crier les discours prononcés par l'autorité en faveur du peuple français, gratter l'entre-deux des pavés ; il a sa monnaie à lui, qui se compose de tous les petits morceaux de cuivre façonné qu'on peut trouver sur la voie publique Cette curieuse monnaie, qui prend le nom de *loques*, a un cours invariable et fort bien réglé dans cette petite bohème d'enfants.

Enfant il a sa faune à lui, qu'il observe studieusement dans des coins ; la bête à bon Dieu, le puceron tête-de-mort, le faucheux, « le diable, » insecte noir qui menace en tordant sa queue armée de deux cornes. Il a son monstre fabuleux qui a des écailles sous le ventre et qui n'est pas un lézard, qui a des pustules sur le dos et qui n'est pas un crapaud, qui habite les trous des vieux fours à chaux et des puisards desséchés, noir, velu, visqueux, rampant, tantôt lent, tantôt rapide, qui ne crie pas, mais qui regarde, et qui est si terrible que personne ne l'a jamais vu ; il nomme ce monstre « le sourd ». Chercher des sourds dans les pierres, c'est un plaisir du genre redoutable. Autre plaisir, lever brusquement un pavé, et voir des cloportes. Chaque région de Paris est célèbre par les trouvailles intéressantes qu'on peut y faire. Il y a des perce-oreilles dans les chantiers des Ursulines, il y a des mille pieds au Panthéon, il y a des têtards dans les fossés du Champ de Mars

Quant à des mots, cet enfant en a comme Talleyrand. Il n'est pas moins cynique, mais il est plus honnête. Il est doué d'on ne sait quelle jovialité imprévue ; il ahurit le boutiquier de son fou rire. Sa Gamme va gaillardement de la haute comédie à la farce.

Un enterrement passe. Parmi ceux qui accompagnent le mort, il y a un médecin. Tiens, s'écrie un gamin, depuis quand les médecins reportent-ils leur ouvrage ?

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo ◎ NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

QUYỀN THỨ NHẤT

Lấy kính hiển-vi mà xét đất Ba-lê

I

Nhãi con

Thành *Ba-lê* có một đứa con, rừng có một con chim. Con chim ấy là con chim sẻ, đứa con ấy là thằng Nhãi.

Đem hai sự ấy mà chập nó lại với nhau, một sự thì trong nung-nấu như lửa đỏ, một sự thì tươi mới như lúc bình-minh nhật-xuất; đem hai cái lửa lòe đó mà va nó với nhau: *Ba-lê* với măng-tươi cái của thời ấu trĩ tất-nhiên phải bật ra một vật nhỏ-mọn. Giả-sử hỏi nhà thi-sĩ la-tinh *Plaute* vật ấy là gì, thì chắc tiên-sinh đặt tên cho nó là *Homuncio*.

Cái vật nhỏ-mọn ấy thật là vui tính. Ăn thì bữa có bữa không, mà tối nào muốn đi coi hát cũng được. Trong mình không có áo lót-thịt, chân không có giầy đi, trên đầu không có mái nhà che kín; chẳng khác con ruồi con nhặng trên trời. Tuổi nó thì vào khoảng từ lên bảy cho đến mười-ba, thường thì tụm năm túm ba một chỗ, suốt ngày đi mòn cả đá lát đường, nhà ở là ngoài phố, dưới thì nó đeo cái quần cũ của cha dài khỏi gót, trên đầu thì đội cái mũ nát của cha nào nữa, sụp xuống quá tai; quần thì có một dây đeo bằng mép vải vàng; nó chạy, nó rình-mò, nó ngửa tay xin, nó mất thì-giờ lêu lổng, hút thuốc cho đến lên-nước ống điếu, chửi-rủa văng tục luôn mồm, ra vào tửu-điếm, quen-biết cả bọn du côn, mày tao với đĩ, tiếng lóng thuộc làu, hát những bài dâm-tục, vậy mà trong lòng không có thí gì xấu cả. Vậy là bởi trong lương-tâm nó chứa một hạt ngọc, là cái thật-thà, mà phàm ngọc dẫu lộn với bùn cũng vẫn còn nguyên-chất. Người ta còn là con trẻ, thì Thiên-chúa bắt phải thật-thà.

Giả-sử có hỏi thành *Ba-lê*: Vật ấy là vật gì thế vậy? Thì thành *Ba-lê* đáp rằng: Đó là con ta.

II

Một vài cái đặc sắc trong chân-tướng thằng Nhãi Ba-lê

Thằng Nhãi con ở *Ba-lê*, tức là thằng Lùn của con mẹ Cao-lớn.

Thôi nhưng ta cũng không nên nói quá, cái gã oắt-con xinh-đẹp ở nơi cống-rãnh đó, một đôi khi cũng có áo lót-thịt, nhưng chỉ có một mà thôi. Một đôi khi nó cũng có giầy, nhưng giầy không có đế; một đôi khi nó cũng có nhà, mà đã có nhà thì nó yêu nhà bởi vì về đến nhà nó thấy mẹ; nhưng thường thì nó ưa đường-cái, bởi vì ngoài đường-cái nó được tự-do. Nó có những đồ chơi riêng của nó, những cách ranh-mãnh riêng của nó, mà sự ghét nhà phú-hộ là phần cốt-yếu trong những cách ranh-mãnh ấy; nó có những tiếng nói bóng riêng của nó: Chết thì nó gọi là *ăn rau bồ-công-anh đàng rễ ăn lên*; nó có những nghề làm-ăn riêng của nó: đi gọi xe ngựa thuê dùm cho người ta, xe ai đỗ thì chạy lại mở cửa và hạ cầu thang cho khách trèo xuống, khi nào mưa to đường ngập nước thì nó chở đò ngang qua phố, nghề ấy nó gọi là bắc những *cầu mỹ-nghệ*; khi nào có quan to diễn-thuyết bênh-vực quyền-lợi của dân, thì nó đi rao khắp nơi cho ai nấy đi nghe; nó lại biết cậy đất cho sạch những chỗ mạch gạch lát đường; nó có tiền bạc riêng của nó, là hết thảy bao nhiêu những miếng đồng nhỏ-mọn nhặt được ngoài đường-cái. Thứ tiền bạc lạ-lùng ấy, tục-danh gọi là *loques* (đồng nát sắt vụn) được một điều là thị-giá không thay đổi, bao giờ cũng vững một giá trị ở trong cái đoàn-thể nhỏ của lũ ranh con.

Sau nữa nó có những súc-vật riêng của nó, mà nó chịu xem-xét rất kĩ trong những nơi xó-xỉnh; này là con bọ rùa, này là con muỗi hình đầu-lâu người chết, này là con xén-tóc, này là con « quỉ » là một con bọ đen xì, hễ ai động đến thì nó cong cái đuôi có hai cái càng lên dọa-nạt. Nó có một con quái-vật riêng của nó, bụng có vẩy mà không phải thằn-lằn, lưng xùi-xùi mà không phải cóc, vật ấy thường ở trong những lỗ lò vôi cũ, hoặc những bể-cạn đã lâu không có nước, vật ấy đen xì, có lông, có nhựa, biết bò, khi thì đi chậm dì-dì, khi thì đi nhanh thoăn-thoắt, không kêu mà lại hay nhìn, vật ấy ghê-gớm đến nỗi chưa ai từng nom thấy; thằng Nhãi đặt tên cho vật ấy là « con điếc. » Đi mò các hốc đá mà tìm bắt « điếc » đó là một cuộc tiêu-khiển thuộc về giống khả-kinh. Nó còn một cách chơi khác nữa: Thình-lình lật hòn đá lát đường lên mà xem những sâu đất. Trong thành *Ba-lê*, mỗi xóm nổi danh riêng về một thứ vật lạ. Như ở xóm các công-xưởng *Ursilines* thì có những con bọ đuôi như cái kìm, tục gọi là con *giùi-tai*; xóm « Vĩ-nhân lăng » thì có nhiều rết; trong những cống và rãnh nước trường tập-quân *Champ de Mars* thì có những con nòng-nọc.

Còn cách ứng-khẩu hay thì thằng Nhãi *Ba-lê* hay ngẫu xướng lên những lời nói hay như là ông *Tallayrand* vậy. Nó cũng trơ chẳng kém gì ông, mà nó lại có độ lượng hơn. Nó có một cách nói đùa tự-nhiên, nẩy ra những câu không ai ngờ đến; nó có một cách cười sằng-sặc khiến cho anh bán hàng phải ngợ-ngẩn. Sự bông-phèo của nó đủ lối, từ câu nói diễu rất cao-kì mà cho đến câu pha-trò chớt-nhả.

Một đám-ma đi qua. Trong bọn người đi đưa đám có ông thầy-thuốc. Thằng bé reo lên mà rằng: — Ô kìa thầy-thuốc lại đi đưa công-việc của mình làm đi cho khách từ bao giờ thế nhỉ?

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50
	— II	203 —	0 45
	— III và IV	159 —	0 35
	— V và VI	193 —	0 45
	— VII và VIII	319 —	0 65
Phần thứ hai,	Quyển I	213 —	0 45
	— II và III	237 —	0 50

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . 0$20

Cả bảy quyển gửi làm một gói 0,70

KHẢO VỀ Y-HỌC CŨ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Chứng bệnh hàn

(Tiếp theo)

Thương hàn phát hoàng

Phát hoàng là bởi nhiệt phục ở trong con vị, uất mà hiện ra ngoài.

Chứng này đại tiện tiện thường bế kết, vì nhiệt khí kết thực, cho nên không thông tiết.

Phát hoàng có ba chứng

Dương độc phát hoàng

Dương độc phát hoàng, thì hai mắt hoặc vàng hoặc đỏ, táo khát, sáu kinh mạch hồng, đại và có sức mạnh, trị nên hạ đại tiện.

Thấp độc phát hoàng

Thấp độc phát hoàng, thì bụng đầy mà không đau, miệng ráo khát, tiểu tiện xích sáp, (đỏ mà không lợi) đại tiện thực, mạch thì trầm tế và có sức mạnh, trị nên thanh lợi tiểu tiện.

Tỳ tuyệt phát hoàng

Tỳ tuyệt phát hoàng, thì xung quanh miệng bầm hầm, mà mình mẩy bồ hôi ra dầm dấp, tì là tôn tổ âm dương, tì tuyệt thì bất trị.

Tiểu dẫn

(Tì khai khiếu lên môi, tì khô g còn có tinh hoa, cho nên xung quanh miệng hắc hầm, tì khí tuyệt, cho nên bồ hôi ra dầm dấp, đó là chân tạng sắc hiện, thì sống sao được)

(Còn như phát hoàng mà thốn mạch phục, hơi mũi thở ra lạnh, bụng trên bụng dưới đầy tiện lị, kinh mạch trầm tế, cũng là chứng bất trị)

Thương hàn phát nục

Tị nục là bởi phế kinh tích nhiệt, bách huyết xung nghịch lên.

(Phế thông khiếu lên mũi, cho nên máu chảy ra đằng mũi)

Sau khi phát nục mà bớt nóng, thế là nhiệt tà theo huyết nục mà giải thoát ra ngoài; mà dẫu cho có khi lại nóng già hơn trước chăng nữa, nhưng tinh thần thanh sảng, thì cũng là nhiệt tà hoàn biểu, là triệu sắp khỏi, cho nên thương hàn tị nục, người ta cũng có gọi là hồng hãn.

Bằng sau khi phát nục, nóng già hơn trước, mà phiền táo khát nước, thì là huyết tổn khí thương, tà thừa hư mà quấy rối ở trong, là chứng bất trị.

Tị nục, phần nhiều do phế kinh tích nhiệt, nhưng cũng bởi ở kinh khác nữa.

Nục trong quãng ngày thứ nhất ngày thứ hai, là bởi dương minh vị nhiệt, bách huyết vọng hành.

(Dương minh vị mạch khởi tự mũi lan lên mắt, cho nên máu chảy ra đằng mũi)

Lời dặn :

(Chứng này tất thường muốn nhấp hớp nước lạnh, rồi lại nhổ ra, chứ không nuốt, thì biết chắc hẳn rằng nhiệt độc ở dương phận, mà chưa lấn vào đến âm kinh)

Nục trong ngày thứ ba là bởi nhiệt tà lấn vào can kinh, can không tàng được huyết.

Nục trong ngày thứ tư, là bởi nhiệt tà ở trong thái âm phế kinh theo lạc mạch truyền vào vị phủ, vị khí xung tì, tì không thống được huyết.

Nục trong ngày thứ năm thứ sáu, là bởi dư nhiệt chưa thanh, huyết lấn kinh mạch mà xung nghịch lên mũi.

Lời dặn

Chứng này khơi thông kinh mạch là khỏi đại khái ngày thứ năm thì khai kinh mạch thiếu âm. ngày thứ sáu thì khai kinh mạch quyết âm).

Lại có chứng hỏa nghịch.

Vì nhân khi bị bệnh, hoặc sưởi lửa, bồ hôi hãm không ra được, nó trợ cái nhiệt khí ở trong, bách huyết phải chảy ngược lên, ít thì chảy ra đằng mũi, nhiều thì chảy ra đằng mồm, đó là tự người làm ra chứng bệnh.

Chứng này nửa lưng dưới trầm trọng, đau mỏi khó chịu.

Thương hàn ẩu thổ

Ẩu thổ nghĩa là nôn cả

Ẩu là nôn có tiếng ọẹ; có những tiếng ọẹ mà không nôn, là can ẩu (nôn khan)

Thổ là không có tiếng ọẹ mà nôn sặc ra.

Ẩu là nhiệt thổ là hàn, nhiệt thì nên tán hàn, hàn thì nên ôn vị.

Nôn có tiếng ọẹ mà vị chua, là vị nhiệt.

Nôn không có tiếng ọẹ mà toàn những nước trong, là vị hàn.

Uống nước vào là nôn ngay, mà nôn có tiếng ọẹ, là thấy đình súc ở vị uyển.

Nôn ra run, là vị hư lãnh.

Nôn có tiếng ọẹ mà nửa mình trên bồ hôi ra như tắm, nửa mình dưới không bồ hôi, đó là nhiệt khí xung nghịch lên, cho nên tân dịch không hạ hành.

Nôn ọẹ mà nóng sốt là chứng bán biểu bán lý, (nửa trong nửa ngoài).

Nguyên trước vẫn nóng sốt, mà khi đã nôn, ngoài bì phu lại nóng già lên, thế là tà khí thừa hư, lấn vào trong con vị.

Ăn buông miệng là nôn ngay, thế là vị khí chưa thoát, còn có thể ganh với ngoại tà, gọi là chứng tiểu nghịch.

Ăn được nhưng không vận hóa, chỗ vị uyển đầy phình phình, trong bụng bậm bạch, muốn nôn, không nôn được, chỉ cứ ọẹ lên cuống bụng có vị chua thôi, thế là tà khí thịnh vị khí không ganh nổi, gọi là chứng đại nghịch.

Sau khi bệnh đã khỏi rồi, mà vẫn cứ nôn ọẹ, là bởi khi trước hãn hạ thái quá, dương minh vị hư, chứng này bất cứ là ẩu hay là thổ, cốt phải ôn vị làm chủ.

Thương hàn phát khát

Nhiệt tà truyền vào nội tạng, tân dịch héo kiệt, cho nên khát, nhưng trong quãng ngày thứ tư thứ năm thứ sáu, âm kinh thụ tà mà khát, là phải, trị nên hạ cho được giải nhiệt; Còn như ngày thứ một thứ hai thứ ba, tà còn truyền ở dương kinh mà khát, là chứng nghịch vì biểu tà chưa hết, mà lý chứng đã thịnh, tức là chứng lưỡng cảm, trị nên hòa giải.

Giả thử bệnh nguyên không khát, sau khi đã uống thuốc rồi mới khát, thế là thấy khí tán, dương khí phục tạng khí ôn, cho nên khát. Vậy khát là bệnh sắp khỏi, nếu không cho uống thì bệnh không khỏi, nhưng cũng nên cho uống từ từ, lúc nào khát đòi uống, lại cho một hớp, lại đòi lại cho, chứ không cho uống thích khẩu ngay một lúc được, vì sợ thấy sác mà sinh chứng khác.

Tiểu dẫn

(Thương hàn dương khát, mà giải được khát hoặc nguyên không khát, mà thấy hơi khát là bệnh sắp khỏi, vì là âm dương quân bình)

Và phải xem kinh mạch hồng, sác ấn tay nặng và để lâu, mà vẫn có sức chuyển mạnh, mới là dương chứng thực chứng, thì sẽ cho uống nước mưa kinh niên, hồng không, thì sợ trên nóng dưới lạnh, cho uống nước mưa, tất sinh hàn lãnh.

(Còn nữa) - **Phùng-năng-Tĩnh**

Bàn về học-thuật và tư-tưởng biên-thiên ở TRUNG-QUỐC

VII

Một là bởi nền sức rộng rãi và giàu có — Nhân quần khi mới dấy, đều từ thảo muội mà tiến lên quang hoa, cái nền tảng văn-minh, không phải một tay một chân mà gây được, không phải một năm một tháng mà xây xong. Xét những lời chép ở trong chuyện ký, từ đời vua Hoàng-đế, vua Nghiêu và vua Thuấn, văn hóa đã dấy rồi, Thái-sử-Công còn bảo rằng các nhà văn học đời sau khó xét thấu được, lại xem cái phong-tục chất phác ở đời nhà Hạ và nhà Thương, còn đến như thế, thì cái văn-minh từ đời nhà Đường và nhà Ngu giở về trước, cũng có thể suy nghĩ ra được, (theo cái công lệ tiến hóa của nhân quần, tất từ nghề đánh cá và nghề săn tiến đến nghề chăn nuôi, lại từ nghề chăn nuôi tiến đến nghề cấy lúa và giồng dâu. Kịp đời vua Văn-Vương nhà Chu, văn hóa trải khắp các nước miền Nam, Vua Võ-Vương và ông Chu-Công nối dậy, mà cái chế độ chính quyền hợp ở trung-ương thật định, suy nghĩ phép đó thật là hoàn thiện; đức Khổng-tử khen rằng nhà Chu xem xét thân thái chế độ của hai đời trước (nhà Hạ và nhà Thương), văn-hóa thật tốt đẹp và hoàn thiện, ta theo nhà Chu. Từ đời ấy đến đời Xuân-thu, lại qua vài trăm năm, nghỉ ngơi sinh sản, mới thoát hết cái thói hủ lậu man giã. Xem những việc chép ở trong Tả-chuyện, thì sĩ phu nhiều tài nghề, giỏi văn-học, nước nào cũng có. Chứa cái tinh tầy ở trong gân óc của một dân tộc đã mấy nghìn năm, cứ truyền nối mãi, và ngày thêm mở rộng mãi ra, vẫn có cái thế chứa đầy ở trong, hễ động đến là bật ra, lại thêm nhờ có cái khí thiêng chung đúc của non sông, ví như dòng nước đã đầy, tuôn to ra mà chảy ra, có phải những dân tộc ở ven núi, khe rừng, cù lao bãi biển so sánh được đâu,

Hai là bởi xã hội biến thiên. — Từ đời vua Nghiêu vua Thuấn đến đầu nhà Chu, từ đầu nhà Chu đến buổi dời sang phương Đông, lại từ buổi dời sang phương Đông đến cuối đời Xuân thu, trong khoảng non hai nghìn năm ấy, chia hẳn ra làm mấy thời đại, cái sự tình biến thiên, vẫn không có thể xét được, nhưng mà ở trong sử chuyện chép cũng không rõ. Chỉ từ cuối đời Xuân-thu đến đầu đời nhà Tần, thật là cái thời đại biến thiên rất kịch liệt của xã hội Trung-quốc, trên từ thổ địa, chính trị, dưới đến nhân tâm phong tục, đều cùng với đời trước chia hẳn giới hạn ra làm hai (sách Nhật-tri lục của ông Cố-đình Lâm chép rằng: từ cuối Tả chuyện đến đời Chiến-quốc, phàm một trăm ba mươi ba năm, sử chuyện bỏ thiếu, người khảo cổ không biết đâu mà tìm, như đời Xuân-thu thì tôn việc lễ, trọng điều tín, đến đời Chiến-quốc thì thôi hẳn không nói đến lễ và tín; đời Xuân-thu còn tôn vua nhà Chu, đến đời Chiến-quốc thì thôi hẳn không nói đến vua; đời Xuân-thu còn nghiêm việc tế tự, trọng lễ sính hưởng, đến đời Chiến-quốc thì không có việc ấy nữa; đời Xuân-thu trọng tộc loại, đến đời Chiến-quốc thì không ai nói đến nữa; đời Xuân-thu còn có cuộc ăn yến làm thơ, đến đời Chiến-quốc thì không có việc ấy nữa, nước không có sự giao tế nhất định, sĩ không có chí nghiệp nhất định, đó đều là những việc biến thiên ở cái khoảng một trăm ba mươi ba năm, trong sử chuyện tuy không ghi chép mà người sau lấy ý suy ra được, không đợi đến vua Thủy-hoàng nhà Tần thống nhất thiên hạ, mà đạo vua Văn và vua Võ đã biến hết rồi), mà sự biến động ấy đều có ảnh hưởng đến học thuật và tư tưởng, bởi cái giai cấp của xã hội phá đi, thì bao nhiêu sự học vấn mà trước kia bị bọn quí tộc tranh cướp mất, đều tản mạn ra dân gian, thiên hạ mới xô nhau cùng làm (ở châu Âu, vào khoảng thế kỷ thứ mười bốn và thế kỷ thứ mười lăm, quyền học vấn từ Giáo hội mà tản ra dân gian, tình hình thật là giống đấy, đó là cái nguồn cuối của văn minh đời nay). Thế nhà Chu đã suy, bao nhiêu những hư văn và hình thức, không đủ thu thúc được lòng người, mới thành ra cái thế nước sông dâng lên, chảy tóe ra một lần xa đến nghìn dặm.

Ba là bởi sự tự do về ngôn luận và tư tưởng. — Tư tưởng chia hay hợp, thường theo với chính trị; đất cát thuộc về một vua, thì giáo học cũng theo về một lối, sự thế phải thế. Nhà Chu là ông tổ về sự nhất thống ở trung ương, xem thiên Vương-chế ở Lễ-ký: ai xướng đạo khác để lừa dối người, khả tử hình, ai làm đồ mới ảo lạ, cũng là chế ra các thứ dâm xảo để làm hư lòng người, phải tử hình, tính hạnh giả dối, ngôn luận giả dối, học thuật giả dối, đều phải tử hình; ngôn luận và tư tưởng ở buổi ấy bị trói buộc đến thế là cùng. Đến lúc nhà Chu quyền lực đã suy, sĩ phu đem học thuật của mình, đi tung hoành trong thiên hạ, ở nước này không dung, thì lại bỏ sang nước khác.

(Còn nữa) **X. dịch thuật.**

Âu Tây tư-tưởng

DỊCH-VĂN THƯ-XÃ
Bác-kỹ thống-sứ đại-thần ROBIN
đại-nhân sáng lập
E. VAYRAC và NG.-V.-VĨNH làm chủ-nhiệm

Khởi đầu xuất-bản « Truyện Ba người ngự-lâm pháo-thủ », in từng quyển nhỏ vừa bỏ túi, 72 trang có bìa, mỗi quyển có tóm các hồi trước để ai mua quyển nào xem cũng biết đầu đuôi;

Mỗi quyển. . . . . 0$08

Hiện đã in ra được bốn quyển: một quyển tựa Dịch-văn thư-xã, nguyên-văn của ông E. VAYRAC, NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch, và ba quyển đầu « NGỰ LÂM PHÁO THỦ ».

Sau này mỗi tháng in ra hai quyển là ít. Quí khách các nơi xa có thể gửi mua sẵn quyển kịp rồi.

Ai gửi mua xin cứ viết thư và gửi tiền đến bản quán.

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Pensées de Napoléon (Suite)	Tư-tưởng Nã-phá-luân (Tiếp theo)
Il y a des gens qui ne se conduisent bien qu'envers leurs ennemis.	Có nhiều người chỉ đối với kẻ thù mình là tử-tế thôi.
Le moyen d'être cru est de rendre la vérité incroyable.	Cái cách làm cho người ta tin mình, là làm thế nào cho cái chân-lý thành ra không thể tin được.
Le sot a un grand avantage sur l'homme d'espuit, il est toujours content de lui-même.	Người dại có một điều lợi hơn người khôn, là người dại bao giờ tự mình cũng thỏa-mãn.
L'infortune est la sage-femme du génie.	Sự khốn-quẫn chính là bà-đỡ cho tài-năng.
Avec la faiblesse on ne governe pas les peuples, et on attire sur eux des malheurs.	Hễ nhu-nhược thì không thể trị được dân, mà lại làm khổ cho dân nữa.
Le premier devoir des rois, c'est la justice.	Bổn-phận thứ nhất của một bậc quân-vương, là sự công-bình.
J'ai l'habitude de penser trois à quatre mois à l'avance à ce que je dois faire, et je calcule sur le passé.	Ta có cái thói phàm việc gì phải làm, cứ suy-nghĩ tự ba bốn tháng trước, và ta cứ lấy việc dĩ-vãng mà suy-tính.
C'est la volonté, le caractère, l'application et l'audace qui m'ont fait ce que je suis.	Nhờ ở cái ý-chí, cái tính-cách, sự cần-cù, và sự quả-cảm nó làm cho ta nên được thế này.
On ne juge les hommes que par leurs actions.	Người ta chỉ xét việc mà đoán người thôi.
Dans les grandes villes, tous les moments qui sont dérobés au travail sont donnés au vice ou au crime.	Trong những nơi thành-thị lớn, phàm những lúc trốn công trốn việc, đều là lúc để phạm vào các thói hư hay tội ác.
Un livre curieux serait celui où il n'y aurait pas de mensonges.	Một quyển sách nào mà không có điều nói dối, thì thật là quyển sách lạ.
L'homme le moins libre est l'homme de parti.	Người ít có tự-do là người thuộc về phe-đảng.
Quand on connait son mal moral, il faut savoir soigner son âme, comme on soigne son bras ou sa jambe	Khi người ta đã biết cái điều dở về đường đạo-đức của mình, thì phải biết điều-trị cái hồn mình cũng như điều-trị cái tay hay cái chân của mình vậy.
La langue française est la plus cultivée des langues modernes, il n'en faut pas d'autre pour les inscriptions des monuments.	Tiếng Pháp là một thứ tiếng rất uyên-nguyên trong các thứ tiếng mới, vậy bất tất phải dùng thứ tiếng khác để khắc các đài kỷ-niệm.
De quelle erreur ne sont pas capables la vanité et l'amour-propre d'un homme ignorant.	Người có tính hiếu hư-danh và tính tự-ái thì không có điều lầm-lỗi nào là không phạm đến.
On s'élève au-dessus de ceux qui insultent en leur pardonnant.	Mình tha-thứ cho những kẻ thóa-mạ mình là mình cao hơn họ.
Marchez à la tête des idées de votre siècles, ces idées vous suivent et vous soutiennent;	Đi trước những lý-tưởng về thời-đại mình, thì những lý-tưởng ấy theo mình và nâng đỡ mình;
Marchez à leur suite, elles vous entrainent;	Đi theo sau những lý-tưởng về thời-đại mình thì những lý-tưởng ấy lôi mình đi;
Marchez contre elles, elles vous renversent.	Đi trái lại với lý-tưởng về thời-đại mình, thì những lý-tưởng ấy đạp đổ mình.
(A suivre) Napoléon	(Còn nữa) Đông-Lĩnh Dương-Phượng-Dực

VĂN UYỂN

Nghĩ thơ

Thơ thơ thẩn thẩn khéo thôi mài!
Nghĩ mãi càng thêm rối ruột giài!
Lạc-vận nhiều khi tìm chẳng thấy,
Thất niêm lắm lúc bới không ra!
Nợ gì nghiên bút rối công nhỉ,
Duyên với văn chương phải thế à?
Cũng muốn noi theo tài Lý-Đỗ,
Miệng đời e những tiếng nôm-na!

Sự nghèo

Vạn tội gì hơn cái tội nghèo?
Sự nghèo lắm bước đến gieo-neo!
Khất quanh công nợ ra người cuội,
Nhịn cả ăn chơi mặc tiếng teo!
Rượu nhạt thơ suông thêm chán ngắt,
Danh thừa giá hão nghĩ buồn teo!
Anh em chúng bạn hay chăng nhẽ,
Vạn tội gì hơn cái tội nghèo?!

Tự trào

Ta nghĩ thân ta cũng nực cười:
Hay ăn, hay ngủ lại hay chơi!
Văn chương đủ vẻ câu thơ thẩn,
Danh-lợi đua chen bước tí toi!
Chè rượu có khi năm bảy chén,
Giang-hồ cũng lúc một đôi nơi.
Dễ thường tạo-hóa thương mình nhỉ,
Cho cái phong lưu góp với đời!

Tương tư

I

Phòng văn trăn trọc suốt canh chầy,
Hai chữ tương tư khó nỗi khuây!
Án sách đã thèo khao khát vận.
Cung đàn lựa phím ngẩn ngơ dây!
Non xanh, nước biếc tình khôn tả,
Gió mát, trăng trong cảnh khéo bày!
Oi-ả đêm hè con cuốc gọi,
Cùng ai san sẻ mối sầu tây?

II

Phút chốc xa nhau đã mấy đông;
Hỏi người tri-kỷ nhớ ta không?
Ai đương chen-chúc đường danh-lợi,
Mình vẫn mơ-màng hẹn núi sông!
Trăm mối tơ vương duyên hội ngộ,
Hai vai gánh nặng chữ tình-chung.
Ấy ai xin chớ quên ai nhé,
Nam bắc đôi nơi vẫn một lòng.

Phác-ngọc, Ph.-Th.
(Vĩnh-yên).

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Đến ngày 14 février 1927 hồi 16 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ gọi lĩnh trưng:

1) Việc xây chuồng lợn, chuồng bò và xây tường chung quanh nhà sát sinh ở Thái-nguyên.

Việc làm đáng	3490$82
Ký quỹ tạm	60$00

2o) Xây tường tại trường Bảo-hộ Hanoi.

Việc làm đáng	1873$80
Ký quỹ tạm	30$00

Đến ngày thứ hai 21 février hồi 9 giờ sáng tại phòng giấy ông chánh kỹ-sư xe lửa (Ingénieur principal, chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord) ở nhà la-ga Hanoi sẽ đấu giá làm mấy tòa nhà tại nhà la ga Vinh.

Ngày thứ tư 23 février hồi 15 giờ tại sở Thương-chính Hanoi và Saigon sẽ đấu giá mua 200.000 bao đay mới, và 4.000 cân sợi để dùng làm bao muối.

Điều lệ để tại phòng kế toán sở Thương-chính Haiphong.

— Đến ngày thứ sáu 25 février hồi 9 giờ tại phòng giấy ông chánh kỹ-sư xe lửa ga Hanoi sẽ gọi lĩnh trưng mua dầu hỏa cho sở ấy.

Đến ngày 28 février 1927 hồi 16 giờ tại sở Công-chính sẽ đấu giá làm một cái nhà sát sinh ở Hà-đông.

Việc làm đáng	11.952$28
Ký quỹ tạm	200$00

— Đến ngày thứ năm 3 mars hồi 9 giờ sáng tại sở Bưu-điện Hanoi sẽ gọi lĩnh trưng tải thư từ và bưu kiện bằng ô-tô từ Haiphong đi Đông-triều Mạckhê, Uông-bí và Quảng-yên và ở các nơi ấy về Haiphong từ ngày 1er avril 1927 đến 3 décembre 1929.

— Đến ngày thứ bảy 5 mars hồi 9 giờ sáng tại sở Bưu-điện Hanoi sẽ gọi lĩnh trưng tải thư từ và bưu-kiện bằng ô-tô từ Hanoi đến Hưng-yên và Hưng-yên đến Hanoi từ ngày 1er Avril 1927 đến 31 décembre 1929.

— Đến ngày thứ ba 8 mars hồi 9 giờ sáng tại sở Bưu-điện Hanoi sẽ gọi lĩnh trưng tải thư từ và bưu kiện bằng ô-tô từ Ninh-bình đi Phát-diệm và từ Ninh-bình đi Nho quan từ ngày 1er avril 1927 đến 31 décembre 1929

— Việc lĩnh-trưng việc tải thư từ và bưu kiện bằng ô-tô từ Nam-định đến Thái-bình đáng lẽ mở vào ngày 5 février mới rồi thì nay hoãn lại

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất linh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ.

Muốn bán hai cái nhà gạch ở làng Bạch-mai. Một cái hai gian một lối đi, một cái một gian một lối đi. Hai cái nhà ấy cái nào cũng có hai lớp, bể, bếp và huồng tiêu. Giá một cái 1.500$00 và một cái 800$00.

Hỏi tại số 68, phố hàng Trống, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Nhà cho thuê
(Maisons à louer)

Nhà cho thuê số 16, phố Citadelle, 4 buồng ở to trên gác, 2 cửa hàng ở dưới, tiện cho thương-mại, kỹ-nghệ và ở. — Tiền thuê 100$00 một tháng. — Hỏi tại 16 H, Phố Citadelle. 6.016

Xe ô-tô
(Automobiles)

MỘT DỊP TỐT

Vì thừa nên muốn bán bớt một cái ô-tô hiệu Peugeot 10 mã-lực, 5 chỗ ngồi, có đủ các đồ phụ. Ai muốn mua đến hỏi tại nhà báo. 5.899

Xe Panhard, 10 mã-lực 5 chỗ ngồi, bánh xe còn mới, xe chạy thực khỏe, giá 1000$.

Xe Peugeot, 5 mã-lực, 2 chỗ ngồi, kiểu mới, máy thực tốt, giá 700$. Giả tiền dần cũng được. Xem xe và muốn đi thử, hỏi tại số 53, phố hàng Trống, Hanoi. 6 017

Vì về Pháp nên muốn bán xe Citroën 10 mã-lực, tốt lắm.

Hỏi tại nhà máy rượu, phố Lò-Đúc. 6.020

Bán xe ô-tô « Ford » còn tốt lắm, có thể dùng làm xe vận-tải được. Giá hạ. Hỏi tại Garage Bobillot, Hanoi. 6.024

Xe-nhà
(Pousse-pousse)

Bán xe tay bánh cao-xu Duscable, giá 65$. Hỏi tại số 82, phố Rialan, Hanoi. 6.023

Xe-đạp, xe mô-tô
(Vélos, motos)

Muốn bán một cái xe Moto marque Guôme Rhôm 5 C. V. mới mua được 2 tháng rưỡi và một cái side car kèm bên cạnh mua sau xe một tháng.

Cả xe và side-car còn mới. Ai muốn mua xin viết thơ hỏi M. Nguyễn-mai-Kha, secrétaire Travaux publics, Vĩnh-yên. 6.022

Đồ-đạc
(Mobiliers)

Vì đi xa mà bán các thứ đồ đạc. Hỏi ở số 4 bis, Rue Nouvelle. 6.021

Súng và chó săn
(Chasse)

Muốn mua một khẩu súng săn « Verney Carron » calibre 20. Hỏi tại nhà-báo. 5.766

Tôi có con chó Lào, lông dài và vện hình như con sư-tử, tên gọi là Lion, sợ pháo lạc đi mất. Nó lạc vào nhà ông bà nào, cho biết, tôi xin chuộc.

No 55, Hàng Đẫy (Rue Duvillier). 6.018

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một pho tự-vị cũ « NOUVEAU LAROUSSE Illustré. Đúng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiên-Tsin, Hanoi. 5.7 7

Muốn mua một « collection Đăng-cổ tùng-báo.» Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.869

Muốn mua:
(On achète:)

Muốn mua tủ gương đựng quần-áo tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá ra Hỏi tại nhà-báo, 5.891

Tìm người làm
(Offres d'emplois)

Cần dùng mấy người thợ ảnh thực giỏi, ai muốn làm hoặc hỏi hay viết giấy ngay đến số nhà 27, Phố Lacombe, Haiphong sẽ được lương cao. 6.025

Lặt vặt
(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán 5.808

MUỐN BÁN:

Một cái trại tư, ở trong thành-phố Hà-đông, gần chợ, rất sầm-uất mát-mẻ; có một cái lâu-đài đẹp-đẽ, một cái vườn hoa-quả tươi-tốt; một khu ruộng. Rất xứng cho một nhà đại-phú Annam hay Khách.

Hỏi ông GRENÈS, ở số 3, boulevard Jauréguiberry, Hanoi. 5.930

LẠC NGƯỜI

Tôi có một người nhà tên là Bồn, tên chữ là Đỗ-tương-Thân, 42 tuổi, người nho nhỏ, khuôn mặt trái xoan, trán rộng, da ngăm ngăm, răng đen, đầu búi tóc, đội khăn lượt chếp nếp trong mặc áo lót bằng lụa trắng, ngoài mặc áo trắng chùng và áo thâm vải Gi-Thịnh, mặc quần trắng, đi chân không, người làng Cồ-am, huyện Vĩnh-Bảo, tỉnh Hải-dương, hiện có cửa hàng bán thuốc lào ở huyện Thanh-oai (Hà-đông).

Hôm 14 tháng chạp năm ngoái có về làng mua thuốc, không biết vì phải thuốc mê hay ai đánh phản, hàng hóa và tiền nong chưa mang đi, mà trưa hôm 16 tháng ấy tự-nhiên đi mất. Tôi đã cho người đi tìm khắp nơi nhưng không thấy đâu cả.

Vậy nếu các ông các bà thấy người ấy hiện bây giờ ở đâu thì làm ơn gửi thơ về cho tôi biết tôi sẽ xin hậu tạ.

Đào-văn-Vạn
Village de Cồ-Am
Canton de Đông-Am
Huyện de Vĩnh-Bảo, à Hảidương
6 018

Số 46

TÂY-DU

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Đức Bồ-tát vui lòng đi theo *Tiêu-vũ*, vào cửa *Đông-hoa-môn*. *Tiêu vũ* bảo *Hoàng-môn-quan* vào tâu trước, rồi đưa hai vị hòa-thượng hài-lễ ấy vào đứng ở dưới thềm vàng.

Đường Thái tôn phán hỏi đầu đuôi, *Tiêu vũ* tâu hết sự-tình. *Đường Thái-tôn* nghe nói, xiết bao mừng-rỡ, truyền mở chiếc áo cà-sa ra xem thì quả-nhiên là một thứ bảo-bối, quí-giá không biết thế nào mà kể.

Đường Thái tôn nói:

— Nay ta triệu-tập các sư đến lập đàn làm chay và giảng kinh ở chùa *Hóa sinh*. Trong bọn các sư có một vị đạo-đức cao-tăng, tên gọi *Trần Huyền-trang*, ta muốn mua hai thứ bảo bối này để tặng cho, chẳng hay hòa-thượng định giá bao nhiêu tiền thì bán?

Đức *Bồ-tát* cùng đồ-đệ là *Huệ ngạn* đều chắp tay mà rằng:

— *A di đà-phật!* Nếu quả là đạo-đức cao-tăng thì chúng tôi xin kính biếu, không dám lấy tiền.

Nói xong, tức thì quay mình lui ra.

Đường Thái-tôn bảo *Tiêu-vũ* mời lại mà hỏi rằng:

— Nguyên trước hòa-thượng nói cái áo cà-sa giá năm nghìn lạng, cái gậy tích-trượng giá hai nghìn lạng, nay thấy ta hỏi mua lại không chịu lấy tiền. Nếu vậy chẳng hóa ra ta cậy quyền ỷ thế là ông vua một nước mà lấy không của đồ bảo-bối của hòa-thượng ra! Nay ta xin theo nguyên-giá nộp trả, hòa-thượng chớ nên từ-chối.

Đức *Bồ tát* lại chắp tay niệm phật mà rằng:

— Nguyên bần-tăng đã phát-nguyện từ trước, nay thấy bệ-hạ kính-mến đạo phật, dốc lòng làm thiện. Và lại gặp một vị đạo-đức cao-tăng thì bần-tăng này xin [illegible] lòng dâng tặng cả đồ bảo-bối quyết không khi nào dám lấy tiền.

Đường Thái tôn thấy hai vị sư kỳ-dị mà dốc lòng chân thành xin dâng chiếc áo và chiếc gậy thì rất lấy làm mừng-rỡ, truyền đặt một tiệc yến chay để khoản đãi. Đức *Bồ-tát* cố ý chối từ không ăn mà lui ra, rồi hai thầy trò lại theo lối cũ trở về miếu Thổ-địa.

Ngày hôm sau, *Đường Thái-tôn* ra ngự triều, sai *Ngụy-trưng* đem sắc chỉ đến chùa *Hóa sinh* triệu *Huyền-trang* vào [illegible] bảo điện. *Đường Thái-tôn* phán bảo rằng:

— Pháp-sư vì ta mà ngày đêm khó nhọc, ta không biết lấy gì tạ ơn. Sáng ngày hôm qua, *Tiêu vũ* đi gặp hai vị sư có tình nguyện đưa tặng pháp-sư hai thứ bảo-bối: một chiếc cà sa trăm mụn và một chiếc tích-trượng chín vòng. Vậy ta phải triệu pháp-sư vào đây để đem về mà dùng trong khi hành-lễ.

Huyền-trang sụp lạy tạ ân. *Đường Thái tôn* nói:

— Pháp sư hãy thử mặc cho ta coi nào!

Huyền-trang mở chiếc áo cà-sa mặc vào mình, tay cầm cái gậy tích trượng, rồi đứng tại trước sân rồng, dáng điệu đoan trang, hào quang rực-rỡ, trông như một đức *Như lai phật tổ* giáng sinh vậy. Các quan văn võ triều thần thấy vậy, đều đồng-thanh mà khen ngợi.

Đường Thái-tôn xiết bao vui mừng, tức thì truyền chỉ cho hai đội quân thị-vệ rước *Huyền-trang* tự trong triều môn do một con đường lớn đi ra chùa *Hóa-sinh*, khác nào như rước quan tân-khoa trạng-nguyên đi du-nhai vậy.

Nhân dân trong thành *Trường-an* nghe tin rước *Huyền-trang* pháp-sư ra chùa *Hóa sinh* già trẻ lớn bé, kéo nhau đi xem lũ lượt, ai nấy đều tấm-tắc mà khen ngợi rằng:

— Một vị pháp-sư uy nghiêm biết dường nào! Quí hóa biết dường nào! Trông khác nào như *La-hán* làm-phàm. *Bồ-tát* giáng thế!

Huyền trang pháp sư thẳng đường đi ra chùa *Hòa sinh*, các tăng-đồ đều ra cửa chùa để nghênh-tiếp. Khi trông thấy pháp-sư tới nơi, ai cũng tưởng là một vị *Địa tạng-vương* hiện-thân. *Huyền trang* vào trước phật-điện, đốt hương làm lễ.

Thời-giờ thấm-thoắt, từ khi mở hội, đã được bảy ngày. Hôm ấy là ngày chính-hội, *Huyền trang* pháp-sư lại dâng biểu mời *Đường Thái tôn* ra làm lễ « *Thiên hương* » Bấy giờ khắp trong nước đều nô-nức bảo nhau đi xem hội thiện.

Đường Thái tôn ngự-giá, cùng các quan văn võ triều-thần, cả các cung-phi quốc-thích, bất cứ lớn nhỏ tôn-ty đều thân-hành ra chùa để nghe *Huyền trang* pháp-sư giảng kinh nhà-phật.

Đức *Bồ tát* bảo đồ-đệ là *Huệ-ngạn* rằng:

— Ngày nay là ngày chính-hội, ta cùng nhà ngươi đi lẫn vào trong đám đông người. Một là xem hội hè thế nào; hai là xem *Kim thiền trưởng-lão* (tức là *Huyền-trang*) kia đã có phúc mà được dùng đồ bảo-bối của ta; ba là nghe xem hắn giảng kinh có cái gì đặc-sắc chăng.

Khi đức *Bồ-tát* cùng *Huệ-ngạn* đi tới nơi thì thấy quả-nhiên làm một đám hội lớn, người đông không biết bao nhiêu mà kể? *Huyền-trang* pháp-sư đang mặc bộ áo cà-sa, tay cầm tích-trượng, ngồi ở trên đàn mà niệm kinh « *độ-vong* » và giảng các bài « *Khuyết thiện* »

Đức *Bồ tát* đến gần trước đàn, quát to lên mà rằng:

— Vị hòa-thượng kia, đã giảng « *Tiểu-thặng giáo pháp* ». vậy có biết « *Đại thặng giáo-pháp* » là thế nào không?

Huyền trang nghe nói, trong lòng mừng-rỡ, tức thì đứng dậy ở trên đàn bước xuống, chắp tay mà nói với đức *Bồ-tát* rằng:

— Dám bẩm sư-phụ! Xin sư-phụ tha-thứ tội-lỗi cho đệ-tử. Hiện nay trong các sư giảng kinh, toàn-thị là « *Tiểu-thặng giáo pháp* » thật quả chưa được biết « *Đại-thặng giáo-pháp* » là thế nào vậy.

Đức *Bồ tát* nói:

— « *Tiểu-thặng giáo-pháp* » chẳng qua chỉ là một thứ để hỗn tục hòa quang mà thôi, chứ không thể độ vong được. Ta có bộ kinh *Tam-tạng* thuộc về « *Đại-thặng giáo-pháp* » có thể độ cho vong-hồn được thăng thiên-giới, và khiến cho người, để được tai qua nạn khỏi mà hưởng thọ vô-cùng vậy.

Chức tư-hương tuần đường-quan thấy vậy, vội-vàng tâu *Đường Thái-tôn* rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! *Huyền-trang* pháp-sư ngồi giảng kinh tại trên đàn, bỗng bị hai người sư hủi-lở ở đâu đến, đang tranh biện phải trái.

Đường Thái-tôn nghe báo, truyền bắt vào hỏi. Bỗng thấy một đám đông người xúm xít dẫn hai nhà sư vào. Hai nhà sư trông thấy *Đường Thái-tôn*, không hề qui lạy, cứ đứng ngửa mặt nhìn mà rằng:

— Chẳng hay bệ-hạ hỏi chúng tôi có việc gì?

Đường Thái-tôn nói:

— Có phải hòa-thượng hôm trước đưa cái áo cà sa và cái gậy tích-trượng đến đó không?

Đức *Bồ-tát* nói:

— Chính phải!

Đường Thái tôn nói:

— Hòa-thượng đã tới đây nghe giảng thì xin ngồi yên, nghe xong sẽ thụ-trai (1), cớ sao lại cùng pháp sư ta tranh biện, để làm cho [illegible] ốn giảng-đàn phải huyên-náo!

(Còn nữa)

---

1. *Thụ trai* nghĩa là ăn cơm chay. Tiếng riêng của nhà chùa thường gọi.

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
VỎ VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
[illegible]
BẢO-HÀNH 5 NĂM
Giá.......... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3911

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Kính trình các qui khách biết rằng từ nay đến 20 tháng giêng ta bản hội diễn toàn những tích hát chèo cải-lương và chèo cổ rất hay và rất buồn cười nhất hạng để hiến các ngài những cuộc vui xuân rất thú vị.

Tối 11 tết (thứ bảy 12 Février)

LƯỢNG CẢ BAO DUNG

Chèo cải-lương

Tích này tả một người mưu vọng phẩm hàm, một chàng say hoa đắm nguyệt, một ả buôn phấn bán nhang, một nàng có lượng cả bao dung đáng kính đáng trọng.

Tối 12 tết (13 Février 1927)

MẢNH GIĂNG THỀ

Chèo cải-lương

Tích này tả cảnh một nàng bị dì ghẻ hành hạ đảo để mà vẫn thủ hiếu, sau dì ghẻ hồi tâm nghĩ lại thành ra một nhà hiếu thuận rất là vui vẻ.

Tối 13 tết (14 Février 1927)

MỘNG LÂN

Chèo cổ rất hay, vui trò từ đầu đến cuối. Có vai thằng hề và con đòi ra khôi hài, đố đáp lắm câu rất tài tình và hát nhiều giọng thật hay! (Vợ chồng kép Thịnh đóng vai thằng hề và con đòi.

Sắp sửa diễn

KIM VÂN-KIỀU
(Hồi cuối cùng)
Hát chèo cải-lương
của ông Nguyễn ngọc-Chân mới soạn xong.

昌 Hoàng Quang-Thiện 進
BIJOUTIER
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
91, Rue des Changeurs, Hanoi
Nhà làm đồ vàng, bạc rất khéo và cẩn thận.
30

NHÂN DỊP BẠC CAO
Không đâu có hàng rẻ bằng

Hiệu tôi vừa mới nhận được ở bên Tây gửi sang những món hàng sau này : *Giấy gai tây để khâu bao*, cũng là các thứ *Bao gạo Rọc Xanh, rọc Tím*, bao cũ, bao mới, đều có cả. Hiệu tôi lại có bán các thứ : *Nước Hoa, Sáp Thơm* và *Bút Máy* hiệu « EDAC ». Nhân dịp giá tiền bạc tây cao, cho nên tôi mua được những thứ hàng trên này rẻ lắm. So giá bây giờ với mấy tháng trước, thì mỗi đồng bạc hạ tới 0$25, vậy hời giá được bao nhiêu tôi xin kính cáo qui-khách hết cả. Qui-khách chiếu-cố đến mua hàng ở bản hiệu sẽ biết cho là sự thực, nhưng xin mua ngay, kẻo cái dịp này chính là cái buổi mà những món hàng trên này bán chạy lắm. Kính cáo.

ĐỨC LONG, 90, Rue des Pavillons Noirs
(số 90, Phố Hàng Mã-Mây Hanoi)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Nhân dịp Tết các qui-khách thường hay đi lễ các đền chùa để cầu phúc. Vậy bản rạp xin soạn toàn những tích hát về sự tích các đền chùa ở nước nhà, cốt để mời các qui khách đến xem cho đông để hiểu rõ các sự tích,

Tối 11 tết (12 Février)

SÙNG-SƠN THÁNH-MẪU

Tích hát này buồn cười nhất là lúc bà Giáng-Tiên khi thì giả làm người con gái, lúc thì giả làm bà lão bán hàng, trêu ghẹo nhiều người, ai cũng phải sợ ; và vui nhất là lúc các tiên nữ xuống đón bà về chầu Thượng-đế.

Ngày 12 chủ-nhật (13 Février)

KIM-VÂN-KIỀU
(Hồi thứ nhất)

Chẳng nói các qui khách đã biết sự tích và giá trị của truyện Kiều là thế nào rồi. Chỉ xin nói cách ra trò lần này có sửa đổi nhiều, khác hẳn các lần trước.

Tối 12 chủ-nhật (13 Février)

HƯƠNG SƠN PHẬT TICH
(Hồi thứ I)

Tích hát này cảnh nào cũng vui. Lúc công chúa đi tu có cầm thú đến giúp việc và có vai tiểu ra cắt việc, hát lắm câu rất hay.

Tối 13 thứ hai (14 Février)

HƯƠNG-SƠN PHẬT TICH
(Hồi thứ II)

Có cảnh bà chúa-ba đi chơi địa phủ rất lạ.

Tối 14 thứ ba (15 Février)

TRẤN VÕ

Nói đến đền Quan-Thánh thì ai cũng biết cả. Qui khách muốn biết sự tích xin quá bộ lại bản rạp sẽ hiểu rõ.

Những buổi hát ban ngày, các giá chỗ ngồi ở dưới nhà đều tau đồng loạt một hào, (0$10) ai lấy vé trước sẽ ngồi hạng trên và có bán vé từ tối hôm trước. Còn trẻ con thì thu nửa tiền năm xu (0$05.).

3008

Vứt xác trẻ con ở ngoài ga. — Ngày hôm qua hồi 6 giờ, có một cái hòm bỏ ở ngoài ga, chỗ phát vé hạng tư, ở trong đựng xác một đứa bé, mới chừng được độ 3 tháng.

Người phu xe không ngồi của. — Chiều hôm kia, một người phu xe, tên là Đỗ-xuân-Sắc, được hai cái đồng hồ đeo tay bằng vàng, liền đem nộp sở cẩm, thì ngày hôm qua Mme Toucon, nhà ở số 16, đường Quan-thánh, đến cẩm trình mất hai cái đồng hồ ấy tức nhận lấy đem về rồi. Chẳng biết người phu xe tuyệt thà ấy có được người mất của thưởng gì không?

Chết dọc đường. — Hồi 1 giờ chiều hôm qua, một người tính sách sít, tên là Ao-văn-Phượng, đem đứa em tên là Ao-văn-Toàn, mới đẻ được sáu tháng, vào nhà thương chữa bệnh sốt, nhưng khi đang đi dọc đường thì đứa bé chết. Vậy đã trình báo rồi mai táng.

Các tin vặt. — Ngô-văn-Tong 16 tuổi, đầy tớ và Ngô-văn-Bát 27 tuổi cu li ở ngõ chợ Gạo bị kiện là ăn cắp 23 bao gạo của M. Lam Nhật-San ở phố ấy đã phải bắt giam để xét.

Lê-văn-Toan 30 tuổi quán làng Mao-điền (Hải-dương) lừa của Mme Thi du ở phố mới số 84 mất 220 đồng bạc thì nay đã phải bắt giải ra tòa án.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Việc thuyền đắm. — Hiện sở cẩm còn đang xét về việc chiếc thuyền nan chở người bị đắm ở chỗ ngã hai sông Vạn-châu và Cửa-cấm mà bản báo đã lược đăng ở số báo ra ngày hôm qua. Người đàn bà bất hạnh bị dòng nước vô tình đưa đi đâu mất, tên là Trần-thị-Trạc 22 tuổi quán làng An-lư thuộc tỉnh Kiến-an, hiện vẫn chưa tìm thấy xác.

Bội tín xe đạp. — Nguyễn-văn-Khoan, bị bắt giải vào tòa án để xét về tội bội tín một chiếc xe đạp hiệu « Terrot » đáng giá 40 đồng bạc.

Ốm đường. — Một người ăn xin đàn ông ốm nằm ở bãi đất hoang cạnh nhà máy Quảng-thái phố Marine bên Hạ-lý thì linh cảnh sát đã cho đưa vào nhà thương để phục thuốc.

Không người nhận. — Hai chiếc xe tay hiệu S. H số 2033 và P. D. T. số 22 để ở sở cẩm từ ngày 5 và 7 février không thấy ai lại nhận thì nay cho đem xuống sở riêng.

Giải ra ngoại châu. — Ngày hôm qua linh cảnh sát bắt được ba tên ăn mày đi dong trong thành phố thì điệu cả về sở : ắt là để giải ra ngoại châu.

Thảm trạng. — Phạm-văn-Nhân 44 tuổi, làm nghề kéo xe thấy chết nằm co queo ở trong xe của hắn để ở gần rạp hát Lạc-mộng-đài đường Belgique.

Một đứa con giai 11 tuổi con Ng-thị-Chắn làm nghề đi xin chết ở trên tay mẹ trong khi đang đi ăn xin ở đường.

Cả hai cái xác trên này đã đưa cả vào nhà xác để quan thầy thuốc xét.

Độ vào tòa án. — Những việc sau này phải độ vào tòa án để xét :

Vũ-văn-Côn du đãng và làm nghề đi xin ; Nguyễn-đức-Yết 37 tuổi vô nghề nghiệp vô gia cư bắt được mang súng đạn dùng vào việc binh mà lại không có giấy phép ; Phạm-văn-Nuôi 21 tuổi vô nghề nghiệp vô gia cư can việc du đãng.

ĐÁP-CẦU

Vì túng tiền tiêu tết. — Hồi 9 giờ sáng ngày 27 janvier vừa rồi, người thợ mộc là Nguyễn-trọng-Ku, nhà ở gần chợ, trông thấy một người lạ mặt, tung thóc rắc đàn gà ở phố, rồi vồ lấy một con, nhưng lại hụt. Người thợ mộc biết ý, nhưng cứ để yên để rình xem anh chàng đó làm gì nữa. Một chốc, thấy anh chàng lại tung thóc rắc lần nữa, đàn gà xúm lại ăn, anh chàng túm ngay được một con, thu tức vào bọc, lẳng thẳng đi, ra cách tự nhiên lắm ; ý chừng hắn chắc đã là không ai nhìn thấy cái thủ-đoạn của mình hắn. Bất đồ vừa đi được mấy bước, thì người thợ mộc ra túm lấy, con gà vẫn vùng dẫy ở trong bọc anh chàng, thế là anh chàng đó lòi ra.

Khi điệu đến sở sen-đầm, thì chàng ăn cắp gà ấy, khai tên là Nguyễn-văn-Nho, 34 tuổi, vô gia cư, vô nghề nghiệp, trước đã hai lần can án ở Bắc-ninh ; hắn lại kêu rằng vì túng tiền tiêu tết, nên phải làm nghề ấy ; vậy đã giải vào Tòa án để xét xử.

Vì lương ít ư? — Ngày 29 janvier, người cai nhà máy giấy, thấy một gói giấy gói cẩn thận để ở chỗ tường gần cổng nhà máy giấy ra ; người cai đoán ngay là ý hẳn có người nào ăn cắp để sẵn ra đấy, để lúc về lấy đi ; bèn cứ để yên thế mà rình xem là ai lấy. Quả nhiên lúc tan giờ làm, thợ thuyền ra về, thì thấy Đỗ-thị-Tý cầm lấy gói giấy ấy, thu thu vào trong áo tơi mà đi ra. Người cai chạy ra để bắt thì Thị-Tý vứt ngay gói giấy xuống đất mà bỏ chạy.

Ông chủ nhà máy giấy đưa việc ấy ra trình sở sen đầm ; đòi bắt Thị-Tý đến, thì Thị-Tý thú nhận rằng có lấy trộm gói giấy ấy thật và lại kêu là vì lương ít ỏi quá, mỗi ngày được có 15 xu, không đủ ăn, nên phải ăn cắp ít giấy về bán để lấy tiền tiêu tết.

Vậy Thị-Tý đã phải tống giam để xét.

AI HAY ĐI KIỆN?

Ai hay đi kiện mà xưa nay tốn kém vô ích vì tìm thầy tìm thợ? Ai hay có việc kiện cáo ở các tòa án, tòa Thượng-thẩm mà không biết đường biết lối?

Nên mau mau mua quyển.

PHÁP-LUẬT TU-TRI

Là một quyển sách có đủ những điều pháp luật cần dùng, đặt lối vấn đáp cho ai cũng dễ hiểu ; có các kiểu mẫu đơn kiện, có những đạo nghị định chỉ dụ thiết-yếu hiện đương thi-hành.

Mỗi quyển giá bán : 0$50
ở xa gửi thêm tiền cước : 0$20

Mua buôn có tính trừ hoa hồng. Bán tại « Nghiêm-Hàm ấn-quán » Hanoi. Ngài nào ở xa muốn mua, cứ viết thư cho ông Lê-đình-Kế, thông-ngôn tòa Thượng-thẩm, Hanoi.

6.026

Tại hiệu CHARMEUSE

PHỐ LIÊN-TRÌ, số 43, HÀ-NỘI
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)

Mới đến : Satin may áo, Nhung làm mũi giầy đàn-bà, bí-tất hảo-hạng, mùi xoa các thứ rất đẹp, v. v.

Trong dịp tết này, có giảm giá đi 15°/o, về tất cả các thứ hàng mới.

正號金泰獅子
濟名

KAM-TAI

Marchand de thé de Chine

[illegible]

Kim-thất chủ-nhân Hoàng địch-Phương cẩn bạch

HAIPHONG : Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 438

3161

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh ở đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urotormine

Giá 1$80 một hộp

PHÁO VIỆT NAM!!!

Hiệu Trịnh-xuân-Nghĩa
7 Rue du Chanvre, Hanoi
Có bán buôn và bán lẻ :
Pháo Việt Nam kêu lắm
Giá bán hạ hơn các nơi

Nhà nào chả cần có?

Khi trong nhà có người thai-nguén sắp đến ngày khai-hoa mãn-nguyệt, ai là không bối rối. Nên vào nhà thương hay nên đẻ ở nhà? Đẻ ở nhà thì sắm sửa thế nào? Nếu không có bà tầm thì đỡ lấy làm sao? Muốn khỏi phải lo về câu ấy thì nên mua ngay một quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » và cứ theo đấy mà làm.

Khi trong nhà có trẻ-con lại nhiều điều lo ngại hơn nữa. Lúc nó ăn chơ, thì nuôi thế nào cho nó cứng cáp chóng nhớn? Lúc trẻ thôi bú thì cho nó ăn những vị gì? Khi nó ốm đau, không chịu chơi, thì cả nhà lo ngại. Đứa bé chỉ gió giời soàng hay là đang mang bệnh gì nặng? Nếu hơi một tý cứ đi tìm thầy thuốc thì vừa tốn tiền mà nhiều khi vô ích. Không gì bằng có một ông thầy thuốc sẵn ngay ở trong nhà, nghĩa là mua một quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM ». Đứa bé ho ư? No com ư? Cứ tìm những chữ ấy mà xem, sẽ biết ngay bệnh soàng hay bệnh nặng. Bệnh soàng thì ta chữa lấy, bệnh nặng thì ta đi tìm thầy.

Quyển « SẢN-DỤC-CHỈ NAM » của ông y-sỹ Nguyễn-văn-Luyện có ích là thế, cho nên từ Nam chí Bắc không có tờ báo nào là không khen ngợi : ngoài Bắc thì có báo *Trung-bắc Tân-văn, Trung-hoà Nhật-báo, Thực-nghiệp Dân-báo, Vệ-sinh-Báo*, trong Nam thì có *Trung lập-Báo, Lục-tỉnh Tân-Văn*, văn văn.

Quan Bác-sỹ Coppin có làm bài tựa để giới-thiệu cùng quốc-dân. Vì thế mà chỉ tốn độ tin dùng sách này đến mấy nghìn quyển thì đủ biết rằng quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » là sách rất hợp thời và thiết dụng hàng ngày trong gia đình.

Sách « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » bán ở các hàng sách Hanoi và các tỉnh và ở hiệu thuốc CHASSAGNE.

Sách giấy 200 trang, có nhiều [illegible] về, giá 0$7[illegible]

LỆ MUA BÁO

[illegible]

HIỆU
KIM
HOÀN
玉成

NGỌC-THÀNH

161, Rue des Changeurs, Hanoi
Đủ các thứ đồ vàng bạc.
Gửi hàng theo lối lĩnh-hóa giao-ngân.

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : **0$80**
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

Rượu bổ-đào :

TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen
của **HOÀNG-THƯỢNG**

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

LE MEILLEUR DES RECONSTITUANTS
Tonique Tonkinois
DÉPÔT et VENTE
PHARMACIE MONTÈS, F. DOMART, Succ.
54, RUE PAUL-BERT - HANOI

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

POSTES RECETTE AUXILIAIRE HANOI B.

Sở Bưu điện phố hàng Bồ Hanoi

Hòm bỏ thơ của sở giây thép phố hàng bồ mỗi ngày 7 chuyến lấy thơ. Những thơ bỏ vào hộp ấy sẽ được đi rất nhanh chóng.

Ở đây có bán cả các thứ tem, giấy tín chỉ, nhận thơ recommandée, bán và phát những Mandat Tây và Mandat Đông-pháp.

Các ngài có cần nói điều gì xin cứ đến đây lúc nào cũng có người [illegible]

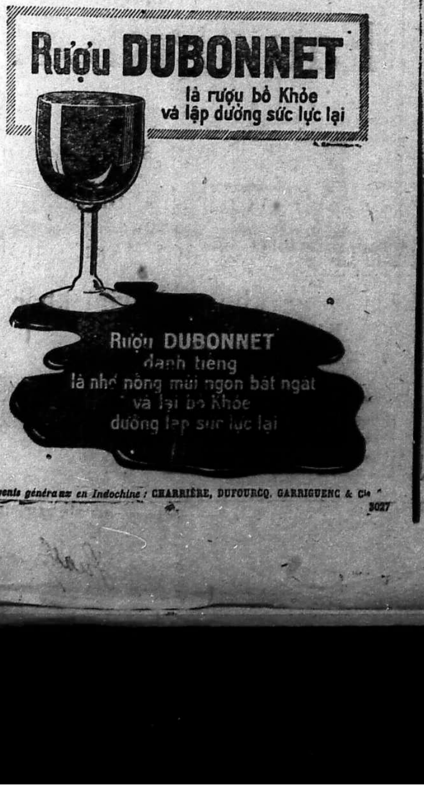

Rượu DUBONNET
là rượu bổ Khỏe
và lập dưỡng sức lực lại
Rượu DUBONNET
danh tiếng
là nhờ nồng mùi ngon bát ngát
và lại bổ khỏe
dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
3027

MỚI TÁI BẢN

QUỐC-VĂN GIÁO KHOA THƯ

LỚP ĐỒNG-ẤU

Giá bán **0$10**

Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho
M. BÙI-XUÂN-THÀNH
Quản-lý nhà in Trung-Bắc tân-văn, 61-63, Phố hàng Bông. -- Hanoi

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(RỪNG BẢO-ĐÀI, RỪNG PHỐ-VỊ, RỪNG HẠ-CƯƠNG)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
Điện thoại số 150

CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, *tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.*
RỪNG, NỨA *và các thứ lâm-sản nước Nam.*
Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đồ-xá.

NGẬM MỘT HƯỜN

VALDA

TRONG MIỆNG

Thì Khỏi đau đốc giọng; Khan cổ, Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và lại Không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết liền.

ẤY LÀ

một thứ thuốc thần hiệu lắm

ĐỂ MÀ TRỊ

các chứng bịnh ho lao và tức ngực.

THUỐC HƯỜN VALDA

có bán cùng trong các tiệm thuốc

Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

Mal de Dos et Troubles Urinaires

Voici des signes importants pour reconnaître la faiblesse des reins et voici le traitement qu'il est utile de suivre si vous éprouvez des douleurs aigües ou sourdes dans le dos.

De même si vous ressentez des troubles urinaires avec urines troubles, foncées ou qui déposent, n'hésitez pas à employer les Pilules Foster.

Bien des douleurs et des signes inquiétants ont disparu, grâce à elles, d'une façon rapide et définitive.

Elles sont excellentes contre la cystite, le catarrhe et l'inflammation de la vessie, l'incontinence, les envies fréquentes avec brûlures.

PILULES FOSTER

pour les Reins et la Vessie

La boite: 7 fr. 80 — La double-boite: 14 fr. Toutes Ph^ies ou Cie, H. Binac, pharmacien, 25, Rue Saint-Ferdinand, 25, PARIS (17e).

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọi.

Giá tiền 0$90

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, *vân vân...*

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

XIN LƯU-Ý — XIN ĐỌC!

QUÀ BIẾU

CỦA HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE, 59, RUE PAUL BERT, HANOI

Nhân dịp tết nguyên-đán. — Kể từ ngày mùng mười cho đến 30 tháng giêng ta ai mua thuốc tới 0$50, bản hiệu sẽ biếu một lọ nhỏ rượu bổ.

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR

CỦA GIÁO-SƯ J. K. WATSON

là một thứ thuốc bổ rất mạnh nhất để trị các bệnh huyết-suy; đau gân, bệnh ghip, bệnh sốt rét rừng.

AI MUA THUỐC TỪ 2$00

trở lên, tuỳ theo món hàng mua nhiều ít, bản hiệu sẽ biếu một lọ rượu mùi rất quý, hoặc một lọ nước hoa Piver, hoặc một con giao cạo Apollo, hoặc một lọ nước hoa thượng hạng của nhà Giraud hay nhà Moulinard.

NHỮNG CÁC QUÝ-KHÁCH Ở XA

gửi thư về mua hàng mà có gửi tiền đủ số hoặc suýt soát thì cũng được phần biếu.

E. LAFON & R. LACAZE, Successeurs

MỚI XUẤT BẢN:

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ

Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán: 0$50 — Tiền cước: 0$20

Bán tại bản-quán và các hàng sách

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm hay ai kém huyết sinh ra ráo phổi, làm cho hay ho mệt.

ẤY LÀ:

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT

MÁU BỔ 1$40

3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, *vân vân...*

Giá bán: 0$85 một lọ

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xương đau dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Đã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những danh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông đại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-hiệu lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn uống dễ tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

INJECTION PEYRARD

Thuốc thực hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ

ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU

mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 233 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

Bán cùng các nhà thuốc có danh.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được để chi tiền giấy quấn báo.

[illegible]

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

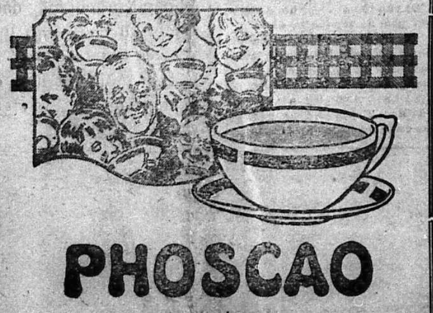

PHOSCAO

EXQUIS DÉJEUNER

PUISSANT RECONSTITUANT

Aliment conseillé par tous les médecins aux malades, aux convalescents et aux vieillards.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

La boite: 0$44

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ÉVO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ*	*Một litre:*	2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.		
ÉLIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.*	*Một chai:*	1,25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.*	*Một chai:*	1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn tre con đều dùng được cả.		
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm*	*Một chai:*	1,25
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều*	*Một chai:*	0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn Hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI:

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả: Victor Hugo

Dịch-giả: Nguyễn-văn-Vĩnh

Văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau

GIÁ BÁN: *Phần thứ nhất, quyển thứ 1, mỗi quyển*			0$50
—	— 2,	—	0.45
—	— 3-4,	—	0.35
—	— 5-6,	—	0.45
—	— 7-8,	—	0.65
Phần thứ hai, quyển thứ 1,		—	0.45
—	— 2 3,	—	0.50
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển			0.20
—	*cả 7 quyển gói làm một*		0.70

(Quyển thứ ba và thứ tư, phần thứ nhất đóng chập một.

— năm — sáu — —

— bảy — tám — —

— hai — ba, phần thứ hai —

Eau "PRIOR"

Nước suối để uống với rượu mạnh, như Cognac, hoặc uống không để giải khát và tiêu-thực.

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3067

Cliché [illegible] — Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn — *Le Gérant:* NGUYỄN-VĂN-LUẬN